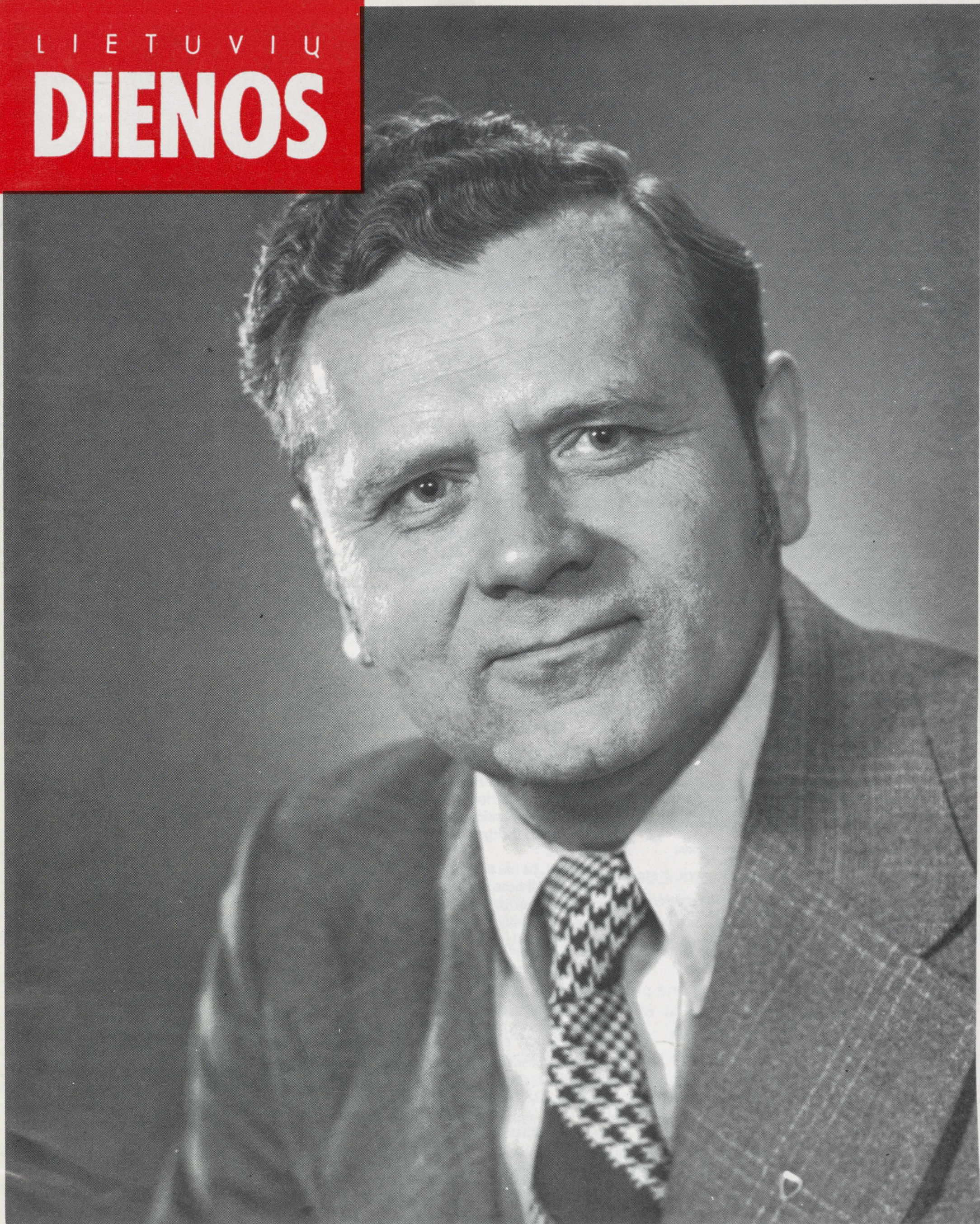

LIETUVIŲ

DIENOS

JAV LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ PIRM. ANATOLIJUS MILŪNAS

LITHUANIAN DAYS

MAY

1984

1984 M. GEGUŽĖS MĖN.

*****
LIETUVIU

DIENOS

LITHUANIAN DAYS

(ISSN : 0024-2950)

4364 Sunset Blvd.—Hollywood, CA 90029
Telefonas:664-2919

*****
1984, Gegužis Nr. 5 (345)
May, 1984 No. 5 (345)

Eina XXXIII metai
Volume XXXIII

• •
"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTO SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU," LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH
"CALIFORNIA LITHUANIAN," PUBLISHED 1946-49

Redaguoja
REDAKCIŅĖ KOLEGIJA

Rūta Skirius, MPA
Margis Matulionis, MA
Arūnas Barkus, MS
English Editorial Staff

Antanas F. Skirius
Leidėjas/Publisher

• •
Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę
Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or Lithuanian Days magazine

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį
Use of material from "Lithuanian Days"
permissible only with indication of this source

Prenumerata atnaujinta automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku
Subscription will be renewed automatically at expiration date. If subscription is to be discontinued, notice to that effect should be sent to the publication

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August

• •
Please send any changes of address to:
LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Allow six weeks for the change

• •
Atskiro nr. kaina \$2.00 Single Copy \$2.00
Prenumerata \$20.00 metams Kanadoje \$25.00
Subscription \$20.00 Per Year Canada \$25.00
Garbės prenumerata /Honorary subscription \$35.00
"Second Class Postage Paid at Los Angeles, CA"

VIRŠELIAI/COVERS FRONT COVER

ANATOLE MILUNAS

Anatole Milunas, the current chairman of the Lithuanian American Republican National Federation, was born on August 3, 1926 in Šiauliai, Lithuania.

During the Second World War, he left Lithuania before the return of Soviet troops and lived in Germany with his parents until 1949.

He graduated in 1946 from the Lithuanian high school in Hanau, Germany, and during the next two years attended the Technical College of Darmstadt. In 1948, Anatole joined the Labor Service Unit (Auxiliary of the U.S. Army) and served with the U.S. Forces in Germany. In 1949 he immigrated with his parents to the United States.

During the Korean War, he was drafted into the Armed Forces and from 1951 to 1953 served with the United States Army in Germany.

After military service, Anatole returned to Chicago and attended the University of Illinois. In 1957, he received a Bachelor's degree in Civil Engineering from the Illinois Institute of Technology. At present, he is project manager with the internationally famed consulting engineering firm of De Leuw Cather and Co. in Chicago, specializing mainly in the transportation field. He has been with the firm for 21 years and headed up many projects for subways, parking structures, bridges, etc., not only in the U.S.A., but also overseas.

Since 1933 Anatole has been active in the Lithuanian Boy Scouts and Academic Scouts. From 1968 to 1975, he served as a treasurer of the Vydunas Youth Fund. He was active in the Lithuanian American Community of the U.S. in various capacities, and at present is also a board member of the Lithuanian American Council.

Since 1968, he has participated in Lithuanian American Republican organizations, serving as secretary or chairman.

He has been involved in numerous campaigns on the national and local level. In the 1980 campaign he chaired the Lithuanian Voters for Reagan-Bush Committee and organized a very effective rally: A Walk-Thru for President Reagan during his visit to Chicago.

He is involved with the National Republican Heritage Groups (nationalities) Council and currently has been elected as vice-chairman for the midwest region.

Anatole Milunas married Danute Dabulevičius in 1954. They have two sons: Vytenis, a graduate mechanical engineer married to Kristina, and Rimas, a 3rd year mechanical engineering student at the University of Illinois in Urbana, Illinois.

Anatole Milunas has been recognized for his efforts as a "Man of the Year 1981" by the Lithuanian American Republican League of Illinois. In 1981, the Illinois House of Representatives passed Resolution No. 335 commending Anatole Milunas for his civic and political activities.

In 1983, the Illinois Republican Heritage

TURINYS/CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

Lietuviai Amerikos politinėje veikloje.....	3
<i>Kun. dr. J. Prunskis</i> Mūsų proveržis respublikonų veikloje.....	4
<i>Rūta Kleva Vidžiūnienė</i> Laimė lydi Aš Rūta.....	7
<i>Jurgis Gliuda</i> Bruno Markaičio "Pilnatis".....	9
Dainuoja žalieji beržai—pogrindžio eilėraščiai...	10
<i>Alė Rūta</i> —Dovana mažiems.....	11
Vytautas F. Beliajus 75 metų.....	11
Alė Rūta—Martišūnas išeina arti.....	12
Iš Tautos Fondo valdybos pirm. Juozo Giedraičio pranešimo.....	13
<i>Algirdas Gustaitis</i> Pagaliau, Darius ir Girėnas Smithsonian Institute.....	14
Liūdna metinė sukaktis	15

ENGLISH SECTION

<i>Dr. Donald I. Templer</i> The Personality of Lithuanians.....	16
Reactions to Dr. Templer's Speculations About the Lithuanian Personality.....	17
<i>Vytautas F. Beliajus</i> The Confession of Ignas Mačys.....	19
<i>Lars-Erik Nelson</i> New Soviet Man Must Jump Backwards.....	20
Pope Sends Message of "Solidarity" to Lithuanian Catholics.....	20
Pope Addresses Lithuanian Pilgrims in Vatican.....	21
Lithuanian Committee's Message to Pope On St. Casimir's Anniversary.....	21

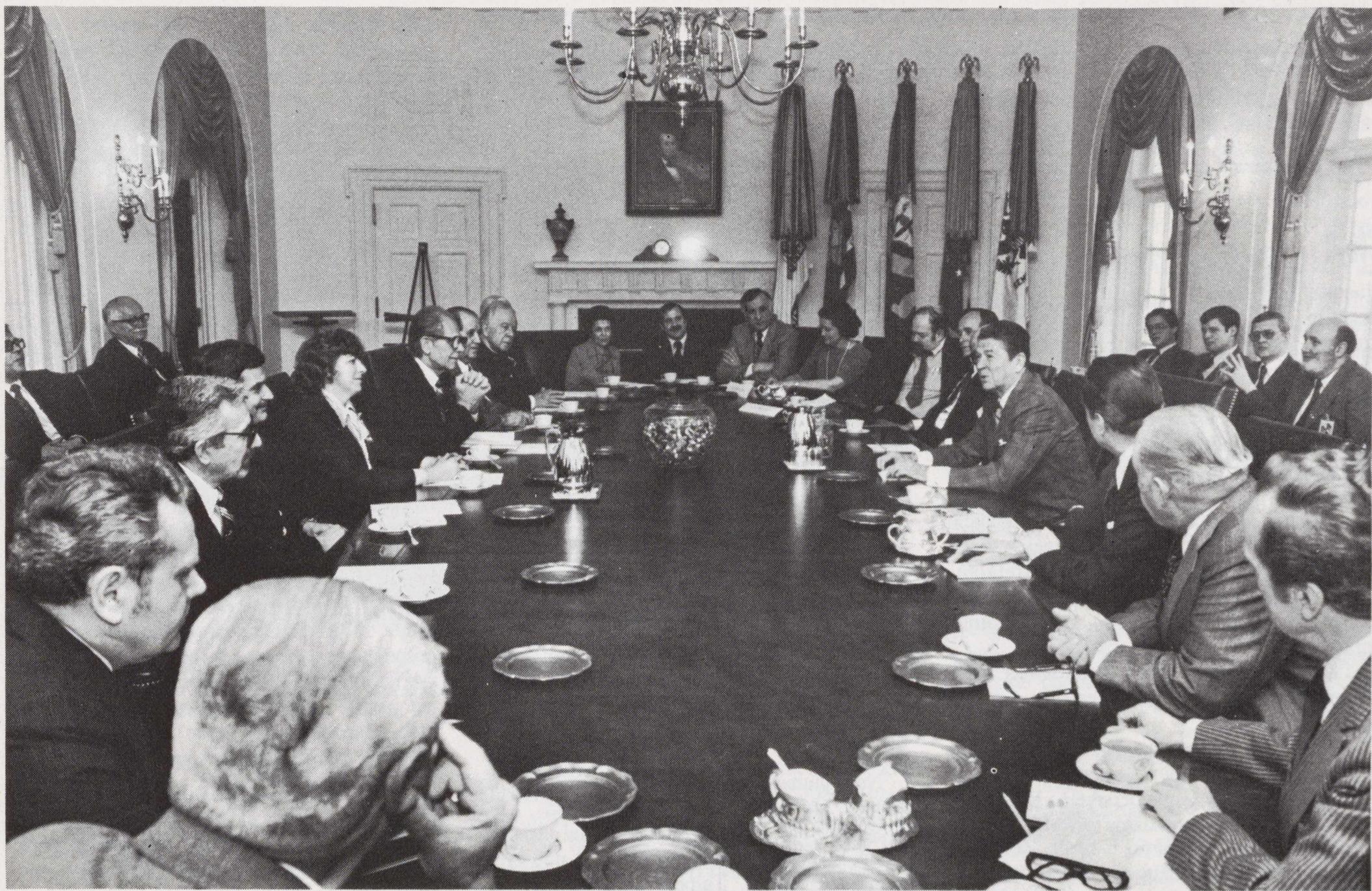
Groups Council awarded him the Ethnic Man of the Year award

In 1982, President Ronald Reagan appointed Anatole Milunas to the National Highway Safety Advisory Committee where he currently serves as the chairman of one of the three subcommittees dealing with Commercial Vehicle Safety Issues.

GAUTA PAMINĖTI

M. K. Čiurlionis—kūrėjas ir žmogus." Parašė kun. Stasys Yla. 468 pusl., iliustruota, kietais viršeliais. Kaina \$15. Išleido Lietuvių Bibliotekos leidykla, Chicagoje.

LITHUANIAN DAYS
4363 Sunset Boulevard
Loa Angeles, CA 90029

Tautinių grupių Respublikonų vadovų pasitarime su prezidentu Ronald Reagan, viceprezidentu George Bush, politiniu patarėju Lyn Hofziger, prezidento asistente Elizabeth Dole ir kitais pareigūnais kovo 27 d. 1982 metais kabineto posėdžių kambary. A. Milūnas antras iš kairės.

—Photo Jack Kightinge

Republican leaders of the National Republican Heritage Groups confer with President Reagan at the White House on March 27, 1982, Anatolijus Milūnas is seen in profile at bottom left. Seated next to the president are Vice-president George Bush and political advisor Lyn Hofziger.

Lietuviai Amerikos politinėje veikloje

Dar iki šiol lietuviai nebuvo išrinkti į JAV atstovus nei į senatorius. Tačiau turime išrinktų lietuvių, kaip Savickas Chicagoje, išrinktų į valstijų atstovus. Taip pat turėjome ir turime nemažai paskirtų valdžios tarnybai lietuvių, kaip teisėjų ir įvairių sričių tarnautojų. Sanitariniame distrikte ilgus metus dirbo A. Olis, dar dabar tebėra Adamkus; Chicagoje šiemet kandidatuoja Jonas Talandis.

Lietuviai yra susiorganizavę ir į demokratų ir į respublikonų grupes. Jau 1953 m. William T. Kvetkas, Wilkes-BarrePA centriname respublikonų partijos komitete buvo išrinktas lietuvių grupės pirmininku. Amerikos Lietuvių Tarybos nariai P. Grigaitis, A. Olis, L. Šimutis ir M. Vaidyla rūpinosi Lietuvos išlaisvinimo reikalais ir dėl pravedimo "Displaced Persons Act"—tremtinių iš Europos Amerikon išileidimo įstatymo, kuris buvo praveistas Kongrese, to įstatymo dėka atvyko daug lietuvių nuo 1949 m.

O kiek Amerikos Pabaltiečių idėjo pastangų, kad Lietuva, Latvija ir Estija nebūtų pripažintos Sovietų Rusijai.

LIETUVIŲ DIENOS, 1984, GEGUŽIS

Santykiams palaikyti su įvairių tautų grupėmis valdžia turi visuomeninių reikalų skyrių į kuri pakviečia atstovus. Žinome tokiais atstovais buvo Burgess (prie Nixon'o valdžios), kun, dr. Šarauskas (prie Carterio valdžios) o dabar yra Linas Kojelis.

Prašomi įvairių miestų lietuvių organizacijų vasario 16 d. proga senatoriai ir kongreso atstovai padaro šventės minėjimą, taip pat daugelis jų skaito ta proga savo pareiškimus Lietuvos klausimu ir juos patalpina "Congressional Records" leidiniuose, kur būna skelbiami pravestu įstatymų tekstai. Tai vis yra rezultatas lietuvių politinių grupių veiklos.

1983 m. kongresas pravedė ir prez. R. Reagan pasirašė "Baltic Freedom Day," birželio 14 d. Taip pakartojo JAV politinį nusistymą, kad nepripažįsta Lietuvos okupacijos.

Šiais metais visos Amerikos lietuvių respublikonų pirmininkas yra Anatolijus Milūnas, o Kalifornijos respublikonų vieneto pirmininkė yra Liucija Mažeikienė.

Mūsų proveržis respublikonų veikloje

Pokalbis su Anatolijum Milūnu

MUMS YPATINGAI svarbu, kad daugiau lietuvių prasiskverbtų į politinius sluoksnius ir tada jie galėtų per amerikiečių istaigas palaimingai paveikti Lietuvos reikalus. Šioje srityje gražų ir naudingą veržlumą yra išvystęs Anatolijus Milūnas, dar jaunas, energingas inžinierius, kuris yra pirmininkas JAV Lietuvių Respublikonų federacijos. Šiose pareigose jau yra penktus metus, nesenai perrinktas trečiam terminui.

Kilimu — šaulietis, gimęs 1926 m. rugpiūčio 3 d. Šiaulių mieste, kur jo tėvelis dirbo sekretorium žemės tvarkytojo istaigoje. Motina — ūkininkaitė. Įstaigai skiriant, 1933 m. šeima persikėlė į Ukmergę, kur Anatolijus pradėjo lankyti pradžios mokyklą.

1936 metais mirė tėvas, palikdamas našlę žmoną su dviem mažamečiais vaikais, Anatolijum ir Zenonu.

Kadangi tėvas buvo savanoris, tad motinai, kaip savanorio našlei buvo sudaryta proga gauti valdišką tarnybą ir šeima persikėlė į Raseinius. Čia Anatolijus baigė pradžios mokyklą ir lankė gimnaziją. Ten pat mokėsi ir brolis Zenonas, dabar elektronikos inžinierius, gyvenęs Los Angeles mieste, kur yra Litton bendrovės inžinierijos departamento direktorius.

Milūnų šeima pirmą Sovietų okupaciją ir vokiečių okupaciją praleido Raseiniuose, bet artėjant antrajai Sovietų okupacijai, visa šeima pasitraukė į vakarus.

Gyvenant Vokietijoje teko dirbti ūkyje, o karui pasibaigus pateko į Hanau pabėgėlių stovyklą. Čia Anatolijus baigė gimnaziją, tapdamas pirmos laidos abiturientu. Porą metų

studijavo Darmstadto technikos mokykloje. Pritrūkus lėšų, įstojo į amerikiečių armijos pagalbinį dalinį, o 1949 m. visa šeima emigravo į Ameriką, tiesiai į Chicagą. Čia dirbo įvairiuose fabrikuose. Korėjos karo metu buvo paimtas į kariuomenę ir dvejus metus praleido Vokietijoje, pėstininkų pulko žvalgybos būry.

Baigęs karinę tarnybą 1953 m. grįžo į Ameriką, kaip veteranas gavo paramą tęsti studijas. Įstojo į Illinois universiteto civilinės inžinierijos skyrių. Už poros metų perėjo į Illinois Technologijos Institutą, kur ir baigė civilinės inžinierijos studijas, gaudamas bakalauro laipsnį.

Tarnybą pradėjo Meissner inžinierijos bendrovėje, o nuo 1963, jau 21 metus dirba De Leuw Cather tarptautinėj bendrovėj, daugiausiai transportacijos srityje — statant požeminius traukinių linijas, tiesiant greitkelius, statant tiltus netik Amerikoje, bet ir užsienyje.

Nuo jaunatvės yra pamėgęs organizacinę veiklą. Jau nuo 1933 metų yra skautas. Tiek Vokietijoje, tiek Amerikoje aktyviai dirbo su skautais, vyčiais ir Chicagoje buvo skautų vyčių draugovės vadas. Taipogi aktyviai dirbo su skautais akademikais ir buvo skautų akademikų Vydūno fondo ilgamečiu išdininku. Buvo ir yra aktyvus lietuvių Bendruomenės veikloje, o šiuo metu yra ir Amerikos Lietuvių Tarybos narys.

* * *

Kaip isijungėte į respublikonų veiklą?

— Kai Valdas Adamkus 1968 metais kandidavo į Chicagos sanitarinio distrikto tarybą,

mes lietuviai sujudome jam padėti. Jis gi Chicagoje buvo pirmas lietuvis tremtinys, kandidatavęs į žymesnį politinį postą. Tuo metu taipogi gyvenau Cicero mieste, kur vietinės respublikonų vadas ir miesto pareigūnas buvo lietuvių kilmės Jonas Kimbarkas, kuris padėjo isijungti į vietinę veiklą.

Suorganizavome Illinois Lietuvių respublikonų lygą, kur man teko eiti įvairias pareigas, kaip sekretoriaus, ar pirmininko.

Įsisteigus lietuvių respublikonų federacijai, kuri apjungė visas lietuvių respublikonų organizacijas, glaudžiai kartu dirbome, o 1979 metais buvau išrinktas pirmininku.

Kokia gi yra paskirtis Lietuvių Respublikonų Federacijos?

Amerikos lietuvių respublikonų tautinė federacija koordinuoja lietuvių respublikonų veiklą ir atstovauja lietuviams respublikonų partijoje tiesioginiai per centrinę partijos komitetą ir per tautinių grupių respublikonų tarybą Washingtone. Dalyvaujame tautinių grupių respublikonų veikloje, suvažiavimuose, posėdžiuose ir kituose darbuose. Šiuo metu tarybos valdyboje turime stiprų balsą, nes turime net penkis rinktus pareigūnus, o buvo metų kada neturėjome nei vieno.

Aš esu išrinktas Tautinių grupių respublikonų tarybos vidurio vakarų rajono vicepirmininku. Taip dalyvaujant veikloje išipareigojimai vis didėja, kas pareikalauja netik laiko bet ir finansinių išlaidų.

Ar lietuvių respublikonų darbas yra partijos pastebimas ir vertinamas?

Aš laikau kad taip ir tam yra daug įrodymų. Jau antras iš eilės prezidento asistentu tautinių grupių reikalams Baltuose Rūmuose yra lietuvių kilmės. Tai buvęs Jack Burgess, o dabar Linas Kojelis. Turime porą tarnautojų respublikonų partijos centre, kurie ten atėjo su mūsų rekomendacijom. Tiek apie lietuvių veiklą įvairiose valstijose, tiek apie lietuvių tarnautojus gauname tik geriausius atsiliepimus iš partijos vadovybės. Turime gavę ir keletą paskyrimų, kuo nevisos tautinės grupės gali pasigirti. Dr. Jonas Genys buvo prezidento Reagan paskirtas į Genetikos klausimais patariamąjį komitetą, o aš buvau 1982 metais prezidento Reagan paskirtas į Amerikos kelių saugumo reikalams patariamąjį komitetą. Tie paskyrimai yra aukšto prestižo paskyrimai. Mano komitete yra iš visos Amerikos tik 35 nariai. Turime posėdžius ir aptarę klausimus teikiame Transportacijos sekretorei patarimus kelių saugumo reikalais. Mūsų komitetui priklauso labai įvairių sričių asmenys, kaip burmistrai, bendrovių prezidentai, teisėjai, prokurorai. Aš ten vienintėlis inžinierius. Praėjusių metų gruodžio mėnesį komitetas persiorganizavo į tris komisijas, ir man teko vienos iš šių komisijų, "Komerčių automašinių saugumo klausimai" pirmininko pareigos.

Tai Jums gan dažnai tenka būti Washingtone?

Palyginti gan dažnai — ar komiteto ar partijos reikalais. Turėdamas progą visad stengiuos

LIETUVIŲ DIENOS, 1984, GEGUŽIS.

Šeimos nuotrauka. Iš kairės į dešinę: Anatolijus, Danutė, Rimas, Kristina ir Vytenis Milunai
A family portrait. From left: Anatolijus, Danutė, Rimas, Kristina, and Vytenis Milunas.

Lydi prezidentą Ronald Reagan rinkiminės akcijos metu 1980 metais Chicagos lietuvių Marquette Parke. A. Milunas accompanies presidential candidate Ronald Reagan at a 1980 campaign appearance in Chicago's Marquette Park.

atlikti ir kitus reikalus tokio vizito metu, aplankant kongresmanų ar senatorių įstaigas. Taipogi palaikau glaudžius ryšius su Amerikos Balso Lietuvių skyriumi, ir su gerbiamu Lietuvos atstovu Dr. Stasiu Bačkiu.

Tenka lankytis ir Baltuosė Rūmuose?

Kvietimai į ten gan dažni, tik nevisada darbas ir lėšos leidžia dalyvauti. Du svarbiausi susitikimai, kurie padarė didžiausią įspūdį buvo, kai 1981 m. kovo 27 d. teko dalyvauti tautinių grupių respublikonų vadovų, kurių buvo septyniolika, susitikime su prezidentu Reagan, viceprezidentu George Bush ir Baltųjų Rūmų pareigūnais kabineto posėdžių kambaryje. Čia buvo proga labai atvirai su prezidentu išsikalbėti. Šis susitikimas vyko penktadienio dieną, ir sekanti pirmadienį buvau labai sukrėstas žinios kad prezidentas Reagan buvo peršautas.

Kitas įvykis, palikęs nepamirštamus prisiminimus, tai 1983 m. birželio 19 d. pakvietimas pietums į Baltuosius Rūmus. Tąsyk buvo priėmimas prezidenturoje atvykusiam Dramblio Kaulo respublikos prezidentui ir į priėmimo pietus buvo pakviesta apie šimtas išymesnių valstybės pareigūnų, kongresmanų, filmų žvaigždžių, prezidento patarėjų ir visuomenės atstovų. Buvo labai graži proga susitikti su prezidentu Reagan ir su eile jo pareigūnų ir kitų aukštų svečių.

Ką jūsų patyrimas rodo — ar toks dalyvavimas politinėje veikloje gali būti naudingas Lietuvos reikalams?

Jeigu mes judėsime tik savo tarpe, neisime pas tuos, kurie gali ką nors padaryti, ką gi mes galėsime Lietuvai laimėti? Mes ypatingai skatiname jaunimą, mūsų jaunos intelektualus įsijungti į šią veiklą. Kai mes turime lietuvių prezidentūroje, kai jau yra lietuvių kurie dirba

su kongresmanais, gerai jaučiame, kad lietuviams durys jau atviros į aukštus postus ir tą turint galvoje reikia tomis galimybėmis pasinaudoti. Mes ypač skatiname jungtis į vietinę politinę veiklą įvairiuose miestuose. Per šią akciją paskiau sėkmingiau galima pasiekti ir Washingtoną. Mes stengiamės įsijungti į mūsų veiksmų užsimotą akciją, kiek galėdami padedame valdžios įstaigose lietuviškais reikalais. Metų metus esame padėję imigracijos rūpesčiuose, šeimų sujungimo ir kitais reikalais.

Lietuvių grupę Clevelando Tautinių Grupių Respublikonų suvažiavime 1980 metais su viceprezidentu George Bush. Iš kairės: Anatolijus Milunas, Lilija Grumutaitis, Liucija Mažeika, Ona Jokubaitienė. Antroj eilėj Danutė Milunas, Gražina Talandis ir Pranas Jurkus.

At a National Republican Heritage Group Congress held in Cleveland in 1980, Lithuanians chat with vice-presidential candidate George Bush. From left: Anatolijus Milūnas, Lilija Grumulaitis, Liucija Mažeika, Ona Jokubaitis. Behind them: Danutė Milūnas, Gražina Talandis and Pranas Jurkus.

Kaip stiprūs lietuviai respublikonai JAV-se?

Mes šiuo metu turime 15 klubų, skyrių ar sąjungų — kiekvienas turi savo specifinį pavadinimą, bet visi yra mūsų federacijos nariai. Daug energijos rodo Los Angeles, Clevelando, Michigano, Illinois ir Floridos padaliniai. Stengiamės dalyvauti įvairiuose parengimuose, priėmimuose, kas yra surišta su nemažomis asmeniškėmis išlaidomis.

Rinkiminė veikloje mūsų organizacijos skyriai labai gražiai pasireiškia ir lietuviams visad yra gražiai atstovaujami. Prezidentui Reagan lankantis Chicagoje, rinkiminės akcijos metu, Illinois lietuviams respublikonai suorganizavo didelį masinį svečio priėmimą, lietuvių apygyventame Marquette Parke. Šis vizitas televizijos buvo rodomas su iškeltu lipinuku "Aš myliu lietuvius," kurių eilė laikraščių išsispausdino netik Amerikoje, bet ir užsienyje. Prezidentas Reagan šį vizitą labai mielai prisimena ir apie tai kalba.

Praėjusių metų Chicagos rinkiminė veikloje vėl Illinois lietuviams respublikonai gražiai pasirodė miesto burmistro rinkimuose. Nesenai gautame padėkos laiške buvęs respublikonų kandidatas Bernard Epton netik reišė padėką lietuviams už pagalbą, bet sakė jog jei kitos tautinės grupės būtų taip dirbusios, tai šiandien jis tikrai būtų buvęs burmistru. Panašiai dirba ir kiti federacijos skyriai ir susilaukia gražaus vertinimo iš vietinės partijos vadovų.

Kas liečia tautinių grupių respublikonų veiklą tai dar reiktų pridėti jog lietuviams turbūt yra pati stipriausia tautinių grupių organizacija. Lietuvių respublikonų federacija jau keturis kart buvo atžymėta kaipo veikliausia organizacija.

Reiktų dar paminėti jog partija vertina lietuvių respublikonų pastangas ir kitais būdais.

Tautinių Šokių šventės metu lydi prezidento Fordo žmoną.
Anatolijus Milunas with Mrs. Betty Ford during the Lithuanian Dance Festival.

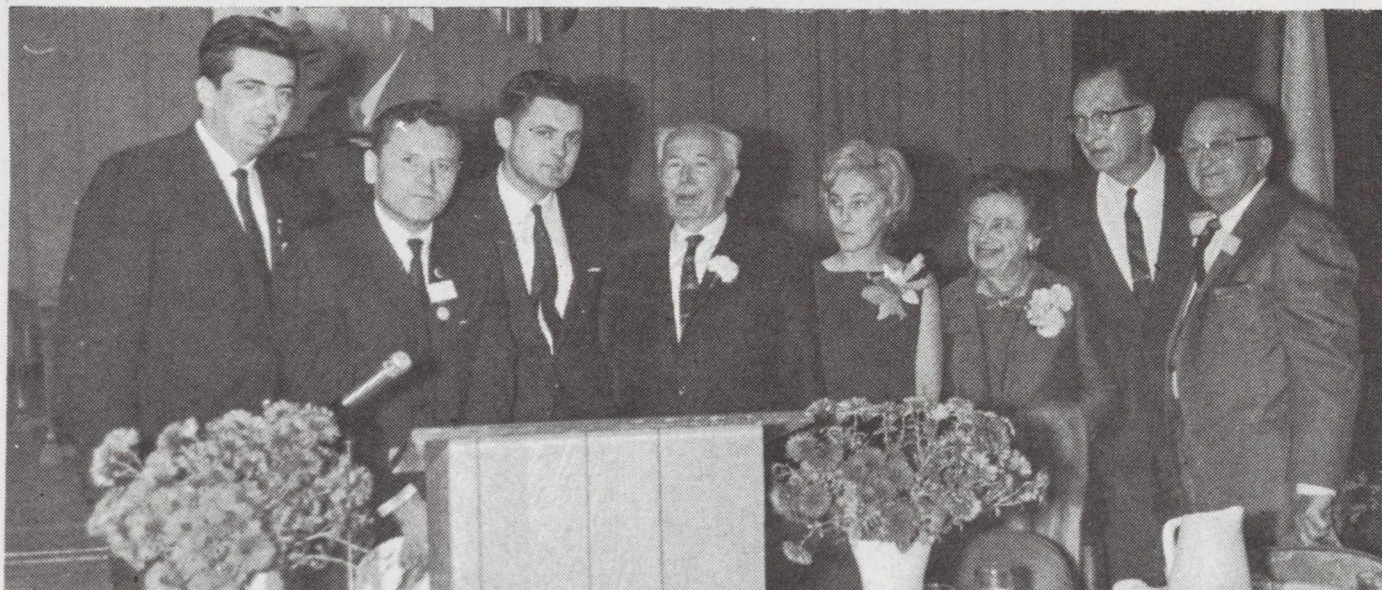

Prezidentinio kandidato Ronald Reagan vizito metu Chicagoje 1980 metais Ramunės restorane. Iš kairės: Prezidentas Ronald Reagan, Anatolijus Milūnas ir Illinois gubernatorius James Thompson.

Presidential candidate Ronald Reagan lunches at the Ramunė restaurant in Chicago's Marquette Park in 1980. From left: Ronald Reagan, Anatolijus Milūnas, and Illinois Governor James Thompson.

Respublikonų Tautinių Grupių Tarybos suvažiavime Washingtone 1981 metais. Atstovauja lietuvius respublikonus Anatolijus Milūnas ir Liucija Mažeikienė.
Anatolijus Milūnas and Liucija Mažeika represent Lithuanians at a 1981 Republican Heritage Group Congress held in Washington, D. C.

Valdo Adamkaus rinkiminės akcijos metu, 1968 m., po sėkmingo banketo. Iš kairės: John Laningan, valstijos senatorius, Anatolijus Milūnas, Valdas V. Adamkus, Juozas Bačiūnas, Alma Adamkus, ponia Bačiūnienė, teisėjas Antanas Valukas, ir Cicero miesto pareigūnas-sekretorius Jonas Kimbarkas.
Valdas Adamkus celebrates a successful campaign in 1968. From left: State Senator John Laningan, Anatolijus Milūnas, Valdas V. Adamkus, Juozas Bačiūnas, Alma Adamkus, Mrs. Bačiūnas, Judge Antanas Valukas, and City of Cicero, Ill. secretary Jonas Kimbarkas.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Štai šiais metais Cook apskrityje į Metropolitan Sanitary district komisijonierius partijos kandidatu parinktas Jonas Talandis, o į 3-čio distrikto kandidatus į kongresą parinktas pulk. Kazimieras Oksas. Dalyvaujame įvairiose konvencijose, suvažiavimuose ir kovojam už lietuvių reikalus, pateikiame rezoliucijas, informuojame visuomenę apie mūsų veiklą, o taip pat ir Lietuvos žmones per Amerikos Balsą, perteikdami žinias apie savo veiklą ir užmojus.

Gal didžiausia kliūtis mūsų veiklai yra finansai. Net daugelio kvietimų į Baltuosius Rūmus neįstengiame išpildyti, nes tiems reikalams mūsų organizacijos išde trūksta pinigų. o asmeniškų lėšų nevisada galima ar tikslu nuo šeimos nutraukti.

* * *

Pažymėtina, kad Anatolijus Milūnas yra vedęs Danutę Dabulevičiūtę, išaugino du sūnus. Vytenis jau yra baigęs mechanikos inžineriją ir vedęs Kristiną Papartytę, o Rimas baigia trečius metus mechanikos inžinerijoje Illinois universitete, Urbanoje. Veikė skautuose, dalyvauja tautinių šokių grupėje, domisi respublikonų veikla.

—kun. dr. J. Prunskis

**PRAŠOME ATNAUJINTI
“LIETUVIŲ DIENŲ”
ŽURNALĄ 1984 METAMS**

Po draugiško pokalbio—Alė Rūta ir Rūta Kleva Vidžiūnienė
Alė Rūta and Rūta Kleva Vidžiūnienė following a friendly conversation

Laimė lydi Alę Rūtą

Rūta Kleva Vidžiūnienė

Suvedė gyvenimas mane arčiau su Alė Rūta gana neseniai, kai abu buvom pakviestos į Draugo romano konkurso jury komisiją. Tikrumoje buvom jau seniai pažįstamos, per eilę metų pasikeisdavom laba diena mūsų parapijos parengimuose. tautinėse šventėse, svečiuose. O pati pirmoji pažintis siekia daug seniau, pažintis, kurią tada vadindome "iš matymo." Atvažiavau pradėti literatūros studijas tada į Vilnių naujai iškepta septyniolikametė abiturientė, pilna jaunų vilčių ir žingeidumo. O buvo tada blogi metai—tą pavasarį krito Lietuva po žiauriu rusu tanku, siautėjo bolševikai, norėdami "atsiskaityti su buržujais." Ateitis atrodė netikra ir miglota, nuotaika universitete prislėgta, o gatvėse triūbijio naujas melodijas okupantai, apdainuodami Stalino saulę.

Gražiąja Vilniaus Gedimino gatve, kurios vardas irgi buvo skubiai pakeistas į sovietiskąjį, dažnai matydavau praeinant liekną merginą, intensyviai rimtu veidu ir susikaupusiu žvilgsniu. Jau tada ji man neatrodė minios žmogus. Netrukus sužinojau, kad tai jau prasimušusi jauna literatė Alė Nakaitė. Žiūrėdama į ją galvojau, ar ir man pavyks prisidėti kokiu trupiniu prie mūsų spaudos ir literatūros, prie kurių mane nuo pat jauniausių dienų taip traukė. Pagal tėvų norą šiuo neramiu laiku stojau į medicinos fakultetą, bet man ten buvo neįjauku ir šalta, tad po dviejų mėnesių nedrąsiai išygiavau į humanitarinio fakulteto lietuvių kalbos ir literatūros skyrių, kur mano prašyma būti priimtai pasirašė niekad neužmirštamasis poetas Vytautas Mačernis.

Nuo tų dienų matydavau Alę Nakaitę gana dažnai ir visad mane domindavo jos tokia ori ir santūri laikysena. Jos studijos jau buvo baigtos ir ji garsėjo savo literatūriniais

gabumais. Nors gyvenimas tada mums greitai sumaišė kortas, sujaukdamas jaunas svajones ir atnešdamas tremtį, Alės Nakaitės vardas jau neprapuolė iš mūsų kūrybos puslapių.

Silti mudviejų santykiai sužydėjo prie Pacifiko pakrantės, po dalyvavimo jau minėtoje jury komisijoje, kur mūsų nuomonės netikėtai labai sutapo. Vėl naujai suartėjus ryšium su mano novelių rinkinio pristatymu Los Angeles publikai, ryžausi pokalbiui su rašytoja Alė Rūta šimtinio Draugo romano konkurso laimėjimo

proga. Domino mane iš jos pačios lūpų išgirsti apie nueito kelio smulkmenas, įnešant į mūsų literatūrą tokį didžiulį pundą knygų, nes ši konkursą laimėjusieji "Pirmieji svetur" yra jau net dvidešimtoji Alės Rūtos Nakaitės-Arbienės knyga. Tą pokalbį tad laisvai ir atpasakosiu.

Šioji taip prie savo gimtosios žemės prisirišusi aukštaitė savo gabumus pradėjo lavinti jau gimnazijos laikais, rašydama prozas gabalėlius. Vėliau ją patraukė poezija, kurion palinko ypač studentavimo ir mokytojavimo laikais. Kuklūs namų ištekčiai neleido plačiau išplėsti sparnus, pakeliauti, pažinti pasaulį, o teko griebtis mokytojavimo kaime, kur praleido dvejus metus.

1934-35 metais randame Alę Kaune, vėliau Klaipėdoje pedagoginiame institute, kuri baigia 1937 metais. Toliau—mūsų Vilnius! Po pusės metų lenkų mokykloje, nuo 1940 metų rudens porą metų dėsto ten Pedagoginio Instituto Pavyzdinėje mokykloje, o 1942 metais lietuvių kalbos ir literatūros lektorė Technikume. Diplomo data—1942 metai, nors tikrumoje jau buvo keturiasdešimt trejetis. Visi tuo laikų buvę Vilniuje atmename, kaip reikėjo slaptai nuo vokiečių valdžios užbaigti studijas, kurios jau buvo oficialiai uždraustos, tą draudimą apeinant ir diplomus išrašant su keturiasdešimt antrųjų metų data.

Toliau—bėgimas nuo artėjančių rusų. Žiaurus mūsų tautos išprievartavimas tik dar labiau skatino nepasiduoti, stiprino dvasią ir atsparumą. Todėl Vokietijoje jau vėl iškyla Alės Nakaitės vardas su jos pirmąja eilėraščių knyga "Be Tavęs." Štai trijų tūkstančių markių premija atžymimas eiliuotas vaidinimas vaikams "Žiogas ir skruzdės," o jaunimo poezijos konkursas atneša Alei Nakaitėi antrą premiją, pirmąją nusinešus seniai žinomam poetui Kaziui Inčiūrai. Putnamo Seserų Institutas vėl skiria J. Bačiūno premiją už "Pakrūmę."

Atskiro paminėjimo reikia ir "Didžiosios

Alė Rūta savo sodelyje

Alė Rūta in her orchard

Alė Rūta su vyru ir dukrom sodelyje. Apačioj—anukas žaidžia su kalyte.
Alė Rūta together with her husband and daughters in their orchard. Playing on lawn with their dog is her grandson.

Meilės" ciklui, išsišakojusiam net į penkias knygas. Tai žvilgsnis atgal į mus inspiruojančias tokias senas ir garbingas tautos šaknis. O kur dar nesuskaitomos novelės, pasakojimai, straipsniai, puošią mūsų periodinės spaudos puslapius! Nuo to laiko Alė jau nebesulaikomai išiveržia į mūsų rašytojų eiles. Seka novelių knyga, apysaksa "Duktė," ir štai Draugas premijuoja jos taip visu mėgiamą romaną "Trumpa diena." Atsimenu save ją skaitančią lėtai ir pasigardžiuojant, pergyvenant iki ašarų kiekvieną tos jaunutės merginos tikrai trumpos dienos akimirką. Tuo premijos nesibaigia. Vilties Draugijos leidžiama Dirva premijuoja jautrią knygą "Kelias į kairę."

O dabar šių metų Draugo romano konkurse Alė Rūta vėl laimi su knyga "Pirmieji svetur," kurios sutikimas ir premijos įteikimas, kaip ir pridera, įvyko Los Angeles gegužės 20 dieną, kur vakarų pusėje prisiglaudusioje Santa Monikoje randasi jaukūs Alės ir Edmundo

Arbų namai. Draugo dienraščio pakviesta, šia malonią pareigą vėl prisiėmė Lietuvių Bendruomenė, vadovaujama veiklios Danguolės Vizgirdienės, organizavimo darbą prisiimant Kultūrinių parengimų komisijai, jau ne kartą suteikusiai mums nevieną atgaivos šventę. Komisija buvo šios sudėties: didžiausia našta, kaip minėjau, teko pirm. Danguolei Vizgirdienei, o jai uoliai talkininkavo Julius Raulinaitis, Rimtautas Dabšys, Violeta Gedgaudienė, Arvydas Kliorė, Rymantė Barauskaitė, J. Ruibytė, Jonas Navickas ir Ona Razutienė. O neoficialiai prie darbo prisidėjo daug tylių, darbščių rankų.

Draugo romano premijos šventė praėjo ypatingai pakilioje nuotaikoje. Premijos mecenatę atstovavo Marija Remienė, o pati Draugo dienraštį jo vyr. redaktorius ir moderatorius kun. Pranas Garšva. Jautriai prabilo ir pati laureatė Alė Rūta Arbiene, dėkodama visiems, paberdama minčių apie savo literatūrinį credo. Šventę vanikavo puikus

koncertas, dalyvaujant svečiams solistams: Metropolitan operos sopranas Maralin Niska, smuikininkas William Mullen (kurio seneliai iš Lietuvos), baritonas Algis Grigas ir pianistas Alvydas Vasaitis.

Nerami kurėjo dvasia, nežiūrint išorinių nesekmių ir nesvetingo pasaulio, veržiasi išsireikšti. Taip štai ėjosi ir mūsų Alei Rūtai, kurios veržlumo nesužlugdė nei okupanto varžtai, nei tremties dienos, nei tinginių glostanti palmėmis nusėta Ramiojo Vandenyne pakrantė. Jos žvilgsnis lydėjo mūsų ir tenai namie, ir patekusi į svetimus kraštus, perkeldamas į knygas ir taip įamžindamas mūsų dienų išgyvenimus.

Marija Remienė įteikia "Draugo" premiją rašytojai Alei Rūtai-Arbienei (kairėje) —Foto L. Kanto

Marija Remienė presents Lithuanian daily "Draugas" award to author Alė Rūta-Arbiene.

Padėka—po "Draugo" Premijų Šventės

"Draugo" premijų iškilmei praėjus, esu visiems dėkinga už gerą valią, pasišventimą bendram darbui, už dėmesį literatūrai.

Ačiū už to įvykio garsinimą, gražų popietės išplanavimą, už idealistinį komiteto darbą, už "Pirmieji svetur" knygos platinimą, gausių vaišių patiekimą, už pripildytą salę ir atidų susikaupimą.

Spausdintoj programoj, tarp sveikinimų "Draugui," buvo ir man asmeniškai gražių linkėjimų—visoms ir visiems esu dėkinga.

Gėlės, dovanos ir malonūs ta proga žodžiai yra man moralinė parama: dabar ir ateity kūryboj ištesėti.

Kaimynai santamoniečiai, bei iš toliau atvykę pasiklausyti lietuviško žodžio ir jį sekusios, puikios muzikinės programos—visi man dar artimesni, nes džiaugėsi drauge su manim.

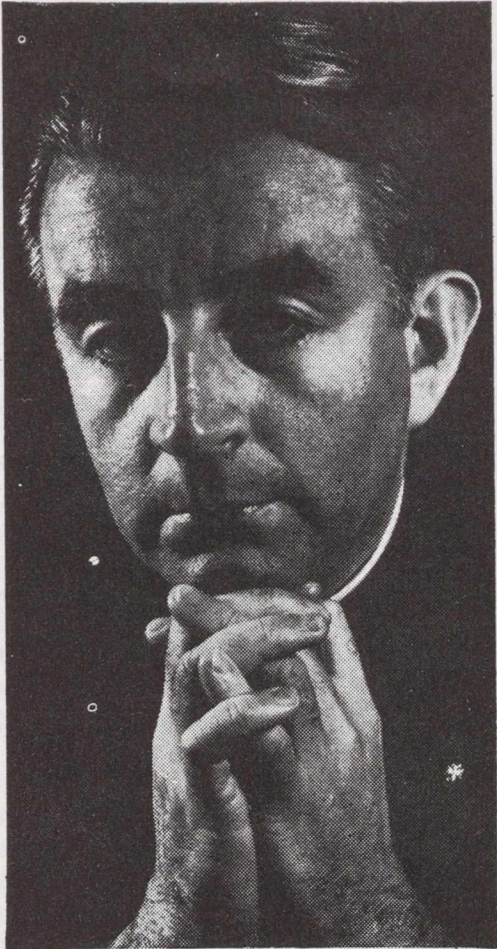
O tikrieji rašytojo draugai yra tie, kurie išgijo knygą ir ją skaito.

Daug mielų veidų ir vardų liks visada mano atmintyje ir širdy.

Dėkinga visiems!

—Alė Rūta

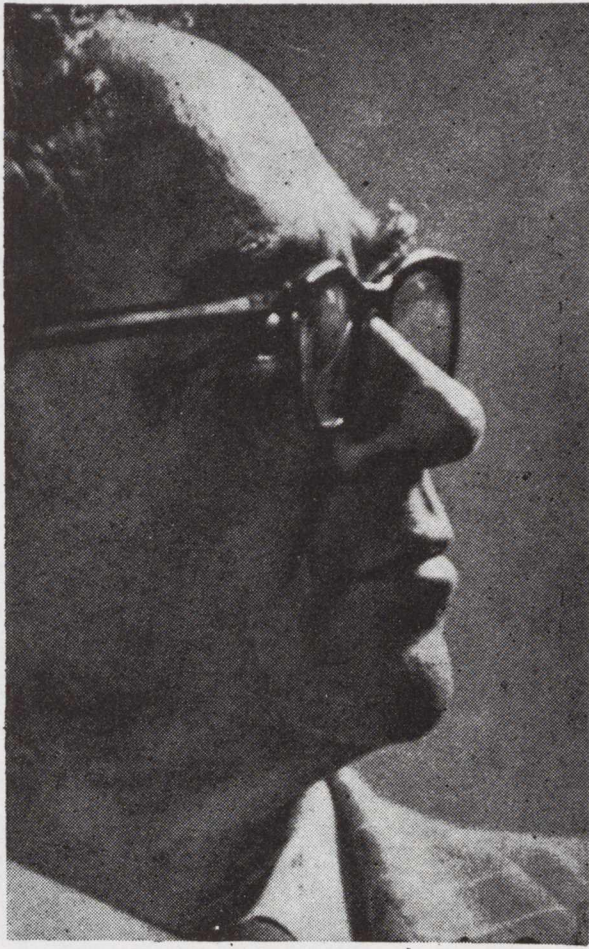

□

BRUNO MARKAITIS,
*Jėzuitas kompozitorius, dirigentas,
 sukūręs daugiau kaip 100
 veikalų, kurie buvo atlikti
 įvairių orkestrų, instrumentalistų
 ir solistų bei chorų
 Jungtinėse Amerikos Valstybėse,
 Pietų Amerikoje ir
 Europoje.
 Eilė kūrinių yra
 Užrekorduota ir atspausdinta.*

□

□

BERNARDAS BRAZDŽIONIS,
*Lietuvos valstybinės premijos
 laureatas,
 daugelio poezijos knygų
 autorius, per 50 metų
 kurias jaunimui ir suaugusiems,
 žadinąs tautinę sąmonę ir
 puoselėjęs turtą ir viltį
 savo poezijos estetinė jėga,
 paguodos vizija
 ir įkvėpimu.*

□

Jurgis Glianda

Bruno Markaičio “Pilnatis”

*Plokštelės “Pilnatis”
 pasirodymo dingstimi*

Poezijos mylėtojų bibliotekose, kaip tabernakulis ant altoriaus, žėri masyvus poeto Bernardo Brazdžionio poezijos tomas “Pilnatis.” Knygoje tilpo, iki jos išleidimo datos paskelbta, pilnutinė gaivalingo ir produktyvaus kūrėjo poetinė liturgija. Savokų precizija, nepalyginamas savitumas, santapa su visuomenės (ir tautos) problematika, žavi ir stebina. “Pilnatis” yra kelių poezijos rinkinių jungtis po vienu, kitus leidinius apimančio rinkinio stogu.

Pilnatis-pilnybė-savadas-plenum . . .

“Pilnatis” rinkinys yra parbloškiančiai itaigus, nėra nė gyvenžiūrinės problemos, į ką poetas neatidėtų savo orfėjiška lyra. “Pilnatis” yra erdvus uostas, kurio pakrantėse, kaip antikinės Itakės uoste, parūpinta vietos generacijų atvangai, estetų džiaugsmui, pavargusiųjų poilsiui, netikinčiųjų Tomų itikėjimui.

Savo metu Bernardo Brazdžionio “Pilnatis” buvo sutikta su familiarišku naujo pasimatymo jausmu—atkako seni bičiuliai, kadaise skaityti poetų eilių rinkiniai! Apie istorinę knygos reikšmę nekalbėta. Dabar gi, dekadų erdvėje, “Pilnatis” uostas pro laiko miglas aiškėja kaip išsiilgta tautinės odisėjos laivų užuobėga, kur slypi pagunda laivams pailsinti būres, jūreiviams atsigosti . . .

Jūreiviškas terminas—port of call—laivo priklausomybė krantui.

Šito lietuviškos epochinės odisėjos uosto—port of call—krantinė sugundė kompozitorių Bruno Markaitį pristabdyti savo polėkio laivą prie “Pilnatis” kranto. Atrinkęs iš poeto “Pilnatis” šešetą eilėraščių, kompozitorius

sukūrė, tos žodinės bazės paremtas, siuitą vokalui ir instrumentams—ciklinės formos kūrini, pavadinęs siuitą “Pilnatimi.”

Siuitoje yra kelios savastovės dalys. Tonalinė jų giminystė neskaldoma—libretas abipusiai pildo projektą idėjiniu tūriu, Kiekybiškai gi kompozitoriaus “Pilnatis” tėra poeto “Pilnatis” dalis partitūroje. Atrinktų eilėraščių libretas reprezentuoja poeto “Pilnatis” sektorių.

Atrankos principu buvo nostalgijos tragika. Jautri, ažūrinė, nuolatinė savo tolumo krašto ilgėjimosi būseną. Šis atrankos būdas atitiko Ferenzo Liszto reikalautą monotematizmo principą siuitoje. Bruno Markaitis paėmė libretui vienažanrius kūrinius ir įtvirtino savo “Pilnatį” kaip modernizuotą folklorinę visumą: kaip rauda, kuri vientysa savo prigimtimi. Ne be reikalo atskirame lakšte prie plokštelės patelkti panaudotų eilėraščių tekstai. Tai kompozitoriaus planas: neatitrūkti muzikinei valčiai nuo poeto “Pilnatis” uosto atkrantės.

Šios siuitos medžiagoje apstu lyrizmo, gaudulio, šilumos. Dalių finale, kartais, suskamba deklaracijos gaida. Paniręs į poeto emocijų sferą, kompozitorius išlieka kupinas interpretacinės laisvės.

Savo ankstenuose kūriniuose Bruno Markaitis, gaivaus avangardo adeptas, autoritetingai naudojo George Gershwinio ritmiką, Pauliaus Hindemitho atonaliją. Muzikologas Bernard Dieter prieš porą dekadų pastebėjo, kad nemilitantiškas avangardinis Bruno Markaičio ekspresijos stilius stebina ryškium savitumu. Esą, nelauktuose posūkiuose Bruno Markaitis itaigus ir gaivalingas.

Kaip vokiečių avangardininkas Paul Hindemithas niekad nenutraukė ryšio su folkloru, taip Bruno Markaitis nešiojo savy folklorinių pasaulių kraitį. Jo daina “Vėju

šventė” kaip tik tai rodo, kad prieš porą dekadų Bruno Markaitį gundė tautosakos žanras. Šioje siuitoje Bruno Markaitis atsisuka į Bernardo Brazdžionio eilių atranką ir tai yra siuitos “Pilnatis” estetinis turtas ir patriotikos bazė. Juk panašias temas liečiant neišvengiamas romantikos patosas, prarastojų rojaus pasiilgimas. Kompozitorius realizavo temos koloritą vagnerinės nesibaigiančios melodijos srovėmis “Lopšinėje” ir “Nemuno tėvynėje.” Toks emocijų konkretizavimas padarė tuos du, stereo plokštelėje “Pilnatis” įrašytus kūrinius, vienais iš gražiausių šio žanro muzikoje. Naturalus gaivalingumas be dekoratyvių rokoko papuošalų, logiški įvado ir finalo pasažai. Tai savitas folkloro elementų panaudojimas—raudų atskambiai ir lamentacijos be tragiškos pozos. Lietuviškos sutartinės esmė suskamba ritmo sinkopėmis ir vokaline polifonija.

Šeši eilėraščiai kaip libretas panaudoti siuitai sudėti. “Aš čia gyva”—vokalinis trio. “Mozaika”—nervingos klaviatūros kaskados. “Nemuno tėvynėje”—jaukų smuiko įstojimą švelniai, net droviai, perima vokalinis ansamblis ir skęsta nesibaigiančios vagnerinės melodijos sravėjime. “Tu man buvai”—soprano deklaracija ir ansamblio sutartinė. “Valsas mizerere”—žodinio teksto emocijos pareikštos klaviatūra. “Lopšinė”—siuitos “Pilnatis” finalas ir pakiliausioji siuitos dalis. Melodijos sravėjime plūdkomas vokalinis ansamblis ir akimirksninės paskirų solistų partijos . . .

Vokalistai buvo: Birutė Dabšienė (sopranas), Stasė Pautienienė (sopranas), Janina Čekanauskienė (mezzo-sopranas), Antanas Pavasaris (tenoras), Rimtautas Dabšys (bosas). Akompanavo Raimonda Apeikytė. Dirigavo siuitos autorius kompozitorius Bruno Markaitis.

Stereo plokštelė įrašyta koncerto metu, Plokštelę išleido filmų ir plokštelių gamyba “Gintaras” (7370 Melrose Ave., Hollywood,

Nukelta į 22 psl.

Dainuoja

žalieji

beržai

Pažadintas pasaulis

SONETAS

Poetai, duokite jaunystę šviesią,
Kaip žvaigždę sausio naktį gilioj,
Kad dainia s' lūpos prieblando tylioj
Sušildytų, uždegtų žemę vėsią.

Viduržiemį kaitra jaukia apklotų
Tos geros liepsnos iš žvaigždžių akių—
Aplėbtų meile viską, kuo tikiu
Ir virpintų stygas ramybės plotų.

Žiema nevystytų kraujais mums saulės
Su balto atlaso spurgais puriais.
Tinklų nemeztų vėjų sukuriams—

Neliktų šunkeliaujančios apgaulės.
Nes dainiaus vėl pažadintas pasaulis
Linksmi kalbėtų laisvės žiburiais.

Pagalvėlė

Ant drobės žydi gėlės:
(Nuskinsi, rodos, tuoj)
Našlaitės, ramunėlės
Kraitelėje margoj.

Kaip aukso obuolėliai
Vestuvinių žiedų—
Trys sesės kanarėlės
Sutūpę tarp žiedų.

Kraitelės lanką juosia,
Šit, kaspinas perpus,
Paukštelės, rodos, suokia
Praverusios snapus.

Rankelės mažos tiesias.
Paukšteliai — taip arti!
Dvi vaiko akys šviesios
Našlaičių vidury. . .

Mane jos klausia tylios:
Kokie gi čia žaislai?
Kad puokštėje negyvos
Paukštytės ir žiedai. . .

Ryto beržai

Dainuoja šilkiniai beržai:
Beauštančią saulę dainuoja;
Sutviskę žalieji laužai
Smaragdinį rytą užkloja;
Sidabro vainikai žali
Upokšnio kasas vainikuoja,
Smėlėti krantai pakely
Drauge su beržais uždainuoja. . .

Auksiniai balsai artimi,
Ir saulė lig kojų auksuota,
Su lūpom berželį imi —
Svaiginantį rytą rasotą,
O marios dangaus prieš akis
Kalnais mėlynais atsistoja,—
Jų aidas šį rytą sakys,
Ką žemė kas dieną kartoja. . .
Žiedai kruvini, nekalti,
O rasos — jų kraujas beskausmis —
Rudi, ir žali, ir balti,
Kaip kelias dulķėtas, bejausmis. . .

Dainuoja žalieji beržai.
Tai ką gi berželiai dainuoja?
Kaip dega lapuoti laužai,
Kaip saulė jų galvas šukuoja. . .
Dainuoja žalieji beržai.
Tai ką gi berželiai dainuoja?
Kaip plukdo sidabrą lašai,
Upokšnio sidabrą irkluoja. . .
Dainuoja žalieji beržai.
Tai ką gi berželiai dainuoja?

—Kaip tu čia, auksinė grižai,
O saule, neilstančiom kojom. . .

Dainuokite ryto beržai!
Liepsnokite jūra vainikų —
Smaragdinio ryto laukai
Prie vieškelio dulkino, pliko. . .
Kaip kloja žali ežerai
Kiekvieno pavasario plytą,
Dainuokite mano beržai,
Dainuokite garsiai šį rytą!

Vietoj testamentu

Kada tu JA atvesi,
Gyvenime, už rankos —
Mane tenai surasi,
Kur noksta mūzų lankos. . .

Ir tau tik atiduosiu
Dainų grūdus iškūlęs —
Savęs aš neraudosiu
Po eglėm atsigulęs. . .

Te augs grūdai ant kapo
Jurginiais ir berželiais,
O kas mylės jų kvapą —
Ateis kapų takeliais. . .

Šio numerio poezijos puslapyje spausdinami eilėraščiai paimti iš rinkinio, prieš keletą metų gauto iš Lietuvos. Rinkinyje yra 39 eilė. Vieno eilėraščio data yra 1953 metai. Nežinia, kada visi kiti rašyti, bet, greičiausia, tame pačiame tamsiausiame komunizmo siautėjimo Lietuvoje laikotarpyje, kada poetai-rašytojai buvo paimti už gerklės ir turėjo giedoti ditirambus didžiausiam žmonijos istorijoje budeliui "tėvui Stalinui" ir jo giljotinai "motinai partijai". Kiekvienas kūrinys nekaltas gamtos vaizdelis, kiekvienas tyras širdies jausmas buvo nusikaltimas ir grėisė kalėjimu arba Sibiro tremtimi. Tuo metu už vienokius ar kitokius literatūrinius "nusikaltimus" buvo terorizuojami, be teismo nuteisti ir ikalinami arba Sibiran ištremti rašytojai A. Miškinis, P. Drevinis, J. Graičiūnas, K. Inčiūra, K. Boruta, K. Jakubėnas, Lukauskaitė, J. Keliuotis, V. Drazdauskas. . . (iš jų šiuo metu gyvi tėra vos du). Tironai mirus, kai kurie buvo "reabilituoti" ir turėjo atiduoti duoklę partijai, suniekinti save dvasiškai ir tik tada viską "pradėti iš naujo". Kitiems leido vos vos vegetuoti. Nebuvo glostomi net šiandieną iškilę į viršūnes autoriai. Tokia komunistinė dialektika: pirma žmogų sutrypk, sumink į purva, tada leisk jam atsikelti, ir jis garbins budelį kaip geradėją!

Keičiantis Kremliaus valdovams, keitėsi ir kultūrinė atmosfera. Jaunieji autoriai, kuriems nebetiko, "buržuazinių nusikaltėlių" standartinis kaltinimas, pamažu išsikovojo kiek laisvesnių temų ir įvairesnio braižo teises. O vėliausiu metu nuėjo į tokį dekadansą (ir grafomaniją), kokio mūsų poezijos istorijoj dar nėra buvę. Ano meto pasmerktieji, atidavę duoklę visagalingajai partijai, irgi atkuto. Bet kai kurie, kaip ir šio poezijos puslapio autorius, ir toliau liko "persona non grata". Žinoma, ne dėl poetinio braižo, kuris anuo metu buvo naujas ir gaivus, bet dėl to, kad nenorėjo tarnauti "šunkeliaujančiai apgauli" ir pasiduoti dvasinei "šerlokų" prekybai.

Apmaudo ledynai

SONETAS

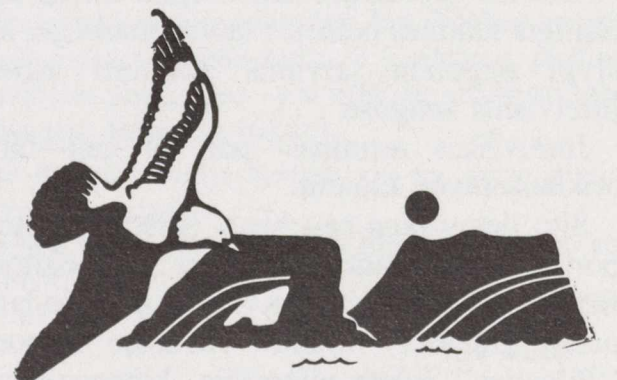
Už mano auksą
Tavo kūno svarą gausiu. . .
(W. Šekspyras: "Venecijos pirklys")

Pečius man slegia žvaigždės ir saulynai,
Tarytum amžių našta aš nešu;
O širdį šaldo apmaudo ledynai,
Kada aptemusiu taku einu. . .

Sielos kančių audringų Jie negirdi—
Visi skeletai togose šalti:
"Į laisvą kelią prasikirsi pro širdį—
Nes svarą šeilokui parduot turi!"

Sielos krauju gali nupiešti gėlę,
Alyvų melsvą krūmą, jazminų,
Į teismą vesti tiesą bočių vėlę,
Prie kartuvių mūldauti dovanų. . ."

"Atsverti svarą!" — šeilokai pasako —
"Pačios širdies!" — Taip rašoma ant kapo. . .

Vytautas F. Beliajus 75 metų

Iš Chicagos, gavęs džiova, išvyko į Fairhope, Alabama, kur aukštesnėje mokykloje dėstė vokiečių kalbą ir tautinius šokius. Jis ten 1942 m. pradėjo leisti žinias apie save, vėliau buvo paverstas į Tautinių šokių žurnalą—*Viltis*. Teko ir Lietuvių Dienų leidyklai spausdinti *Viltį*, kai jis atvyko gyventi į Kaliforniją.

Populiariausia iš V. Beliajus redaguotų knygų buvo "Dance of Lithuania" tai gaidos ir nurodymai kaip šokti lietuviškus šokius. Ši knyga jau yra išparduota. "The Evening Song" (Vakarinė Daina), a Collection of Lithuanian Folk Tales, Legends and Fables, buvo atspausdinta L.D. spaustuvėje. Šios knygos dar keletą turime. Kaina \$3. Vėliausia jo paruošta ir išleista knyga, "Ona", A Collection of Short Stories, kurių vieną jų spausdiname L.D. anglų dalyje.

V. F. Beliajus yra apvažiavęs šimtas kartų JAV ir Kanados šokių stovyklas, mokyklas, universitetus.

Vytauto Beliajus tėvas buvo Vytauto didžiojo laikų totorius. Vidurinis vardas Finedar karamiškai reiškia "ištikimas pranašo tikrai minčiai." Tačiau Vytautas yra religingas katalikas.

Apie V. F. Beliajus kilmę yra parašyta "Naujienose," vasario 24 d. taip:

Beliajus vadinasi Vytautas Beliajus. Ne tik jis, bet ir jo tėvų bei protėvių tarpe visuomet buvo Vytautai. Jie vadinosi Vytautais ne nuo Lietuvos nepriklausomybės laikų, bet nuo keturiolikto šimtmečio, kai Vytautas Didysis, sumušęs totorius prie Juodųjų jūrų, parsivežė Lietuvon nelaisvėn paimtus totorių karo vadus. Netrukus tie totoriai tapo geriausiaisiais Vytauto asmens sargais. Už parodytą drąsą kovoje ir ištikimybę vyresniam karo vadui, pats Vytautas davė totoriams kelis dvarus ir apylinkes.

Vytautas atsigabeno į Lietuvą kelis šimtus totorių karaimų. Jie buvo apgyvendinti Trakuose. Jiems buvo pavesta administruoti visus Lietuvon atvežtus totorius. Visa eilė totorių pasižymėjo visuomeniniame ir kultūriniame lietuvių gyvenime.

Karaimai kalbėjo karaimų kalba. Tai buvo totorių, persų, indų kalbų dialektas, suprantamas tikrai karaimams. Jų tikėjimas skyrėsi nuo kitų tikėjimų. Jie nepripažino jokių tikėjimo aiškintojų. Jie imdavo pagrindinius pranašo Mahometo dėsnius ir jų prisilaikydavo. Pagrindinis jų raštas buvo arabų raštas. Seni istorikai arabiško rašto

Vyts Beliajus and his dance partner Wenetta Grybas Childs photographed in 1937 in Chicago.

Vytautas Beliajus su šokių drauge Wenetta Grybas Childs Chicagoje 1937 m.

nesuprato, tai pavadino juos žydais. Bet su žydų raštu karaimai nieko bendro neturėjo.

Be karaimų kalbos, jie labai lengvai išmoko totorių kalbos, o kai apsigyveno Trakuose, tai jie pramoko gudiškai.

Kodėl V. F. Beliajus gyvena Denver. Colorado? Jis ten nuvyko dėl sveikatos—į Spivak ligoninę, kur buvo operuotas ir gydomas. Gydytojai nemanė, kad jis gyvens. Tačiau nors prarado vieną plaučių dalį, vienos ausies girdėjimą, vieną inkstą, jis pasveiko ir dar gali šokti ir redaguoti *Viltį*.

Vytautui linkime dar daug darbingų metų.

SIMAS KUDIRKA

We still have a few books left on the Simas Kudirka story, "Day of Shame" by Algis Rukšėnas. 368 pages, illustrated. Reduced price of \$7.

Also "Simas" by Jurgis Gliuda, 120 pages. Reduced price of \$4. Send check to:

LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd.
Los Angeles, CA 90029

Dovana mažie ms

(Vytes Nemunelio Vaiku
poezijos rinktinė)

Prieš pat Velykas ant knygų platintojų stalo atsirado daili, balta, su rusvais ir mėlynais paveikslėliais knyga, vardu "Mažųjų dienos." Tai Vytes Nemunelio (Bernardo Brazdžionio) atrinkti geriausi eilėraščiai net iš devynių anksčiau išleistų jo knygelių:

"Mažųjų pasaulis" (1931 m. Kaune, dail. Aleksis Šepetys);

"Drugeliai" (1934 m. Kaune, dail. Antanas Kučas);

"Kiškio kopūstai" (1936 m. Kaune, dail. D. Tarabildaitė—Premijuota); "Vyrai ir pipirai" (1938 m. Kaune, dail. V. S. Stančikaitė);

"Purienos" (1939 m., dail. V. S. Stančikaitė);

"Dėdė rudenėlis" (1941 m. Kaune, dail. V. S. Stančikaitė);

"Gintaro kregždutė" (1939 m, Kaune, dail. V. S. Stančikaitė);

"Tėvų nameliai" (pirma laida—1945 m. Haffkruge, iliustr. A. M. Šimkūnas; antra laida—1947 m. Tubingene, iliustr. J. Firinauskas);

"Pietų vėjelis" (1950 m. New Yorke, dail. Povilas Osmolskis).

Platūs šaltiniai, buvo iš ko pasirinkti!

Čia, šioje knygoje, atspausdinti ne tik anų rinkinėlių geriausi eilėraščiai, bet ir atspausdintos anų įvairių dailininkų iliustracijos. Knygos paruošimo priežiūra, išdėstymas žodinio ir ilistracinio turinio, žinomo rašytojo ir dailininko Pauliaus Jurkaus, kuris, iš knygos aišku, atliko savo darbą su dideliu rūpesčiu ir meile.

Kad skaitytojais žinotų, kiek poetas Bernardas Brazdžionis paskyrė savo talento ir laiko mažiesiems (kaip Vytis Nemunėlis), paminėsim, kad, be šių devynių, sudėtų į naują rinktinę, knygelių, buvo dar jo parašyta ir išleista šios eiliuotos pasakos ir eilėraščių knygelės:

"Meškiukas Rudnosiukas" (1939 m. Kaune—pirmoji laida, su dail. V. S. Stančikaitės iliustracijomis; antroji laida—Bostone, trečioji laida—"Lietuvių Dienų" leidyklos Los Angeles, CA.);

"Algirdukas pupuliukas ir Kazytė jo sesytė" (1939 m., Kaune, dail. D. Tarabildaitė);

"Laiško kelionė" (1938 m., Kaune, dail. Petras Rauduvė);

"Mažoji abėcėlė" (1946 M. Tubingene, iliustr. A. Vaičaitis);

"Lietuvai tėvynei" (1952 m. Chicagoje, iliustr. Valdas Vijeikis);

"Po tėvynės dangum" (1952 m. New Yorke, iliustr. Vytautas Augustinas).

Šių rinkinėlių viršelių iliustracijos atsnaustos

Nukelta į 14 psl.

Martišiūnas išaina arti

Ištrauka iš romano "Pirmieji svetur"

Alė Rūta

Sliūkino Martišiūnas ežia. Drėkteleje drobiniai marškiniai, gurgė barščiais duona apsunkęs pilvas. Sujuosta pantį kiek atleides; trinytinės kelnės smukdamos brūkšėjo per siūklius. Į laukelio pakraštį žvelgdamas mastė: "Bus duonelės, kaip gi. . ."

Tamsiai žalia rugių siena. Tolėliau kilo ir kviečiukai, net miela žiūrėti. Staiga nuspiovė: "Jedritvaju, ano tai žalesni!"

Pavydo kirminas atšliaužė į mintis. Atsiraugėjo neseniai keptos duonos rūgščia. Pervertė mintis. Ir jau šyptelėjo:

"Kam Dievas šen, kam tenai. . .Jo rugiai vėšlesni, o mano sūnus va, jau akmenis nuo lauko renka, kitas-pakeliui, o gi jo pati bergždžia. . ."

Zmonės visaip šneka. Sako, jie ir žaltį mėginę prisijaukinti, bažnyčios pasieny apdaliuje visus giedorius, varstančius rožančių. . . Vis dėl to vaisingumo! O kaip nestorėja kaimynė, taip nestorėja! Juk beveik drauge vedėsi, o pas juos — nieko. Per savo antrojo krikštynas gali kaimynėliui ir prikišt:

"O tu ko snaudi? Ar pati kiaušininės tau nepakepa, kad šitaip. . ."- Ir juoksis, kai ans iš pykčio raudonos. . .

Ir vėl Martišiūnui beveik gaila kaimyno: tegu ano rugiai vėšlesni, bet jo-sūnus, gal ir kitas. . . Ir, nebesulaikydamas plūstančio džiaugsmo, atsilošęs užrinka:

— Petriu-uk! Ar girdi? Perkelk Sarto-oką! Vaikas atsitiesia nuo akmenų krūvos, rikteli: —A-a! Žina-au!

Padirvy užbaubia jautis. Martišiūnas švilpauja tyliai ir mąsto: "Taigi, baubk! Nu-jauti, kad įkinkysiu. Tegul Sartokas pasili: bus krikštynomis greitesnis."

Pats žengė sparčiau, mintyse regėdamas labai jau išstorėjusią Marijoną. Netrukus antras. . .

Jis džiaugėsi ir sau žadėjo — dar labiau pasispausti darbe. Kazimieras Martišiūnas pats nežinojo, kad jis smarkuolis.

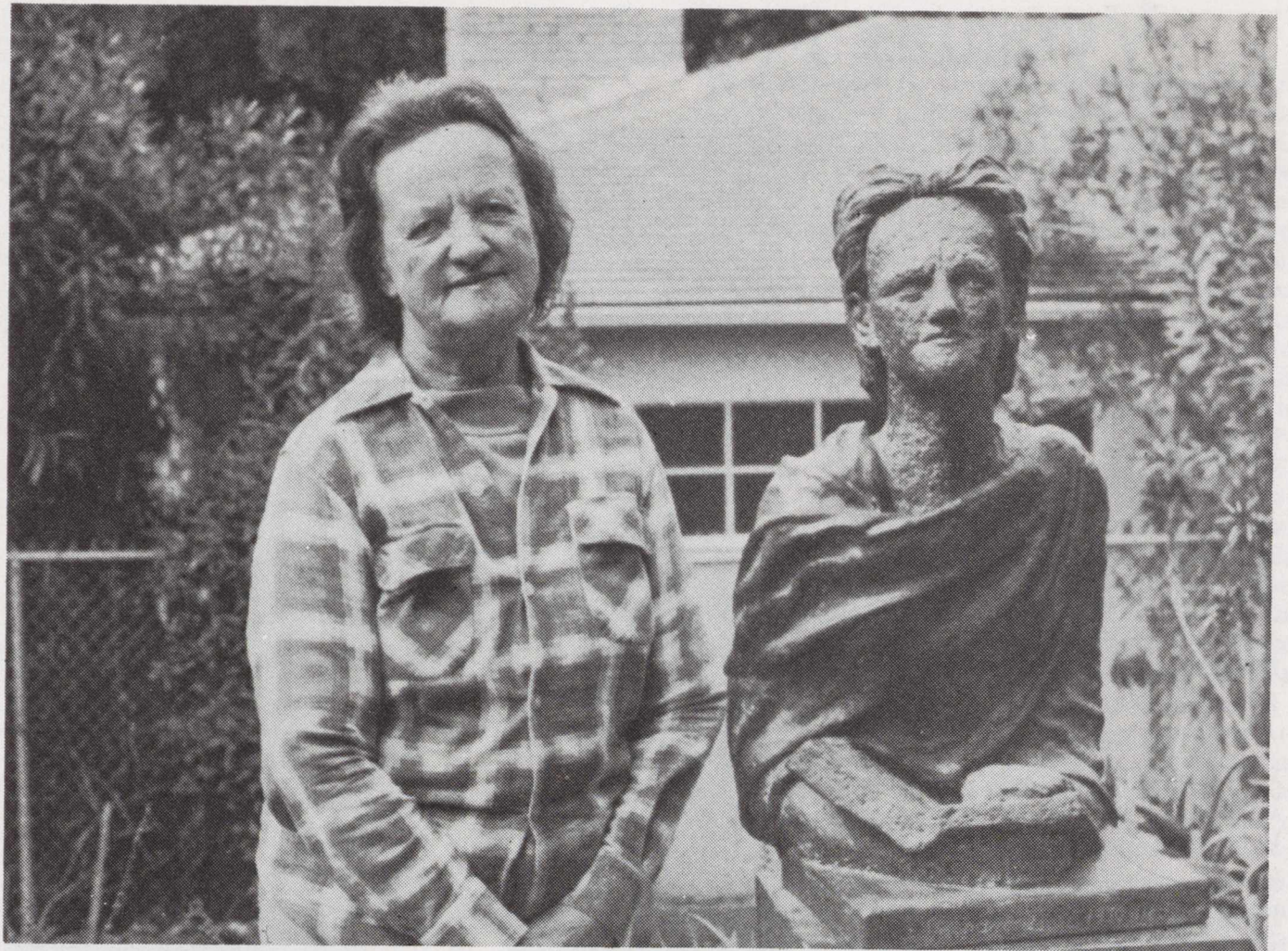
"Ė, dirbi, tai ir Dievas padeda. . ."

Tokia giminė, tokios darbo rankos. Tėvas ir jo tėvas lažo neidavo ir činčo nemokėdavo. Jie laisvi ūkininkai. Bet dvaras nenori paleist iš savo nagų nei vieno. Dabar ir jį prikabina prie činčo, arba — atidirbti. Ir vis dar suka, prideda daugiau: tai už ganyklas, ar už mišką, ar už kokias dvaro malones. . . Su dvaru, kaip su velniu: neik obuoliauti! Nei obuolių, nei krepšio neturėsi. Kazimieras mėgina laikytis savo, kaip tėvų tėvai. Dirba sklypelį, gerai patrešia, žemelę išglosto savo rankom, tai ir turi. Apysočiai gyvena.

"Vistiek, laisvas ūkininkas, nors tu ką! Ne baudžiauninkas. . ."

Sučirena vieversys, Martišiūnas kelia galvą aukštyn. Mintys žydros: gyventi galima.

"Tik va, kokia bus tų mano vaikų ateitis? — Atsidūsta Kazimieras; žvilgterėjęs į Sartoką perkelianti Petriuką. Toks dar pipiras, o jau visur padeda. Akmenis nurinks, bus daugiau ariamo lauko: pieviūkštę bus galima nušienauti, dalgio-ašmenų neišklaipys. . ."

Alė Rūta prie jos skulptūros (Prano Gasparonio).

—Nuotrauka Pr. Gasparonio

Alė Rūta standing beside sculpture of herself created by Pranas Gasparonis.

Marijona gali už kelių dienų su antruoju "sugriūti". . . Jau beveik ropinėte ropinėja po namus, nesiskundžia, dar vis dirbinėja. Kaimo "bobutė" jau į jų namus dairosi; viskas, kaip Dievo prisakyta: dirvos, orė, pati ir vaikai. . .

Vėl subliūva jautis. Martišiūnui šaltis perbėga nugarą. Gal barščių padaugino, tai prakaituoja. Perbraukia ranka už marškinių apykaklės: "Ė, nereikia pasiduoti,— į darbą! Ariant ne tiek dar prakaito nutekės. . ."

Strikteli nuo pasibaigusios ežios ir tvirtu žingsniu mina žolėtos pievos brydę. Galvodamas, kad šiandien visą dirvonėlį turi apart, net pasispiaudo delnus. Įkalnėj, vieta akmenuota, sunku bus jauteliui. . . Antro neturi. "Ištrauks! Buliokas išaugo, reiktu romyt, tai aprimtų. . . Vagoj — geras! Sartoką reikia taupyti — važinėjimams. . ."

Ir jau prie dirvono. Martišiūnas pakelia nuo vakar sumestus pakinktus, nupurto dvišakę žagrę. Jautis uostinėja orą, keldamas buką galvą su smailiais ragais. Artojas kuolą iš minkštos pievos ištraukia ir vedasi jautį prie balutės. Galviją godžiai geria, paskui — muisto galvą, traukiasi atatupstas. Kazimieras lanksto virve rankoj, prisiartina, kita ranka sukdamas prieky storą virvagalio mazgą: jei ką, uždroštų per galvą ir greit užnertų kilpą ant ragų. Savo moteriai ir sūnui prigrasė neit artyn jaučio; pats nė kiek nebijo. Pakalbindamas, lūpomis prunkšdamas prisiartina, atkiša graužlį duonos. Galviją nustoja muistytis, sukramto duoną, gromuloja. Martišiūnas veda jį už apinasrio, pats vis šonu, tapsendamas jaučio nugarą. Kinko. Uždeda ant sprando medinę gegnę, nuo kurios kaisčiais prilaikomas lankas apkabina jaučio kaklą, o smukdamas ant pečių ir nugaros veržia jo raumenis. Jaučiui žengiant vaga, išsitempia su pakinktu jo raumenys ir didele

jėga traukia žemėsna smingantį arklą. Jautis žengia tiesiai, storos juodos žemės plytos virsta į šalis, basom artojo kojoms palikdamos vėsu, purų taką. Aplinkui skraido vagoj kirminų beiešką paukščiai.

L.D. KOMPIUTERIO FONDUI

Gautos aukos :

Po 500 dol.—

Leonardas Baltušis.

Po 200 dol.

Rūta ir Petras Sakai, G. ir M. Gliudžiai.

Po 100 dol.—

Domas Vailokaitis, Vytautas Bacevičius, Albinas Markevičius, Stasys Damulis, August Underhill, Miltonas Starkus.

Po 50 dol.—

Vladas Šimoliūnas.

Po 30 dol.

Dr. B. Apsaga, (Charlestown, R.I.)

Po 25 dol.—

Feliksas Masaitis, Mrs. E. Barkus (Omaha, Nebraska), Vladas Pažiūra, Elzbieta Kardelienė (Montreal, Canada), Vincas Klova.

Po 20 dol.—

Anatolijus Milunas (Chicago), Zenonas Milunas, Vladas Gyls, Algirdas Gustaitis, Dalila ir Balys Mackialos (Florida).

Po 10 dol.—

Mykolas Strupes, Juozas Bričkus, Pusvaškis, S. (Canada).

Visiems aukotojams esame labai dėkingi.

L.D. ir L.A.V. leidėjai

Tautos Fondo valdyba New Yorke. Stovi kairėje pusėje išdininkas Vytautas Kulpa, dešinėje pusėje pirmininkas Juozas Giedraitis. Sėdi sekretoriatas ir valdybos narės.

Officers of Lithuanian National Foundation, Inc., in New York. Standing at left is treasurer Vytautas Kulpa, at right president Juozas Giedraitis. Seated: secretarial staff and committee members.

Už nuopelnus dirbant su TF astovybėmis ir TF igaliojiniais, Tautos Fondo Valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis apdovanojamas specialiu žymeniu, kurį išleido TF St. Peterburgo atstovybė. Žymenį nupiešė dail. J. Juodis, o įteikė VLIKO vicepirm. Liūtas Grinius ir TF finansų sekretorė Aldona Katiniene.

—Nuotrauka L. Tamošaičio

VLIK vice-president Liutas Grinius and Lithuania National Fund financial secretary Aldona Katiniene present Lithuanian National Fund president Juozas Giedraitis with a plaque commemorating his fund-raising efforts. The plaque was conceived by the St. Petersburg, Florida, section of the fund and drawn by artist J. Juodis.

Iš Tautos Fondo Valdybos pirm. Juozo Giedraičio pranešimo

1984 m. gegužės mėn. 5 d., Lietuvių Kultūros Židinyje, Brooklyn, New York, įvyko Tautos Fondo metinis suvažiavimas, kurio metu TF pirm J. Giedraitis padarė išsamų pranešimą apie Tautos Fondo veiklą. Jis kalbėjo, kad "Tautos Fondo veikla išsiplėtė, narių skaičius padidėjo 200-tais ir dabar jų yra 1300. Atstovybių ir igaliojinių tinklas vis gerėja ir TF kasa padidėjo taip, kad 1983 m. pabaigoje buvo jau virš trečdaliao milijono.

Tie geri rezultatai pasiekti tik idėjus daug darbo ir pastangų. TF valdyba įvairiais būdais, ir ieškodama vis naujų metodų, stengiasi pasiekti galimai daugiau lietuvių išsiblaškiusių po laisvąjį pasaulį ir įjungti juos į Tautos Fondo rėmėjų eiles. Testamentiniai reikalai nėra blogoje padėtyje, nors iki šiol tesame gavę apie \$130,000. Esame ypatingai dėkingi advokatei Dr. Šveikauskienei, kuri Tautos Fondui ne tik veltui patarnauja, bet ir pati paaukoja.

Prie Tautos Fondo veikia LIETUVOS LAISVĖS IŽDAS, kurio turtas neliečiamas, ir bus naudojamas Lietuvos reikalams, jai tik atgavus laisvę ir nepriklausomybę. Į LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ eina visi testamentiniai palikimai, jei testatorius nėra kitaip nurodęs. Daug kas aukoja LIETUVOS LAISVĖS IŽDUI įamžindami save ir mirusius, pagerbdami artimųjų atmintį mirties ar įvairių jubiliejų progomis. Šiandieną LIETUVOS LAISVĖS IŽDAS turi apie \$210,000, o jis įsteigtas tik 1979 m."

Prel. Ladui Tulabai, S.S.D., S.T.L., Popiežiškos Šv. Kazimiero Kolegijos rektoriui, Romoje, Italijoje, šiais metais, Rugsėjo 16 d. sueina 50 metų kunigystės jubiliejus, Iškilmingas Jubilieto pagerbimas ruošiamas Romoje, š.m. rugsėjo 23 d.

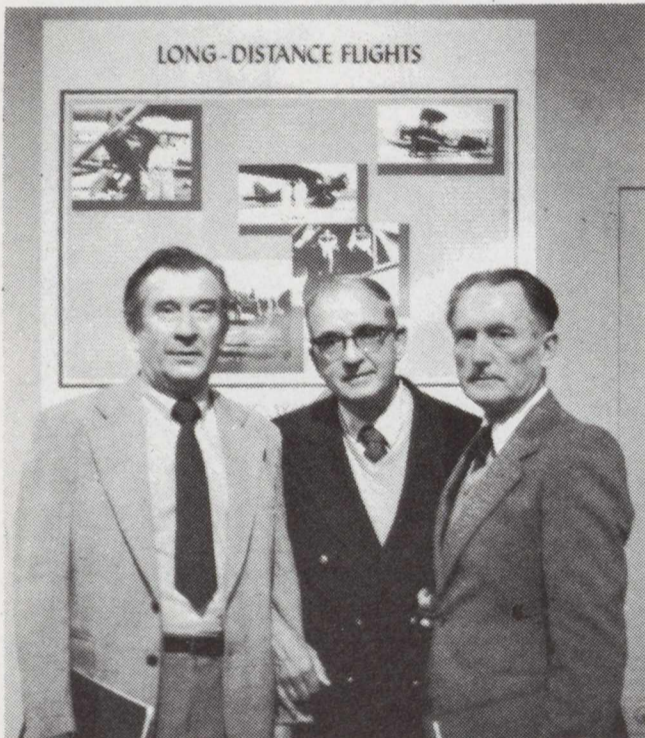
Msgr. Ladus Tulabas, S.S.D., S.T.L., rector of St. Casimir's papal college in Rome, Italy, celebrates the 50th anniversary of his ordination on September 16, 1984.

Pagaliau, Darius ir Girėnas Smithsonian Institute

Lietuvių tautos didvyriai Steponas Darius ir Stasys Girėnas, 1933 metų vasarą perskridę Atlanto vandenyną išskirtinomis aplinkybėmis, neturėdami radijo, žuvo beveik prūsų žemėse, tuolaikinėje Vokietijoje, apie 650 kilometrų nuo Kauno—jų kelionės tikslo.

Tuo, labai tiksliai vykdytu ir pavojingu skridimu, Darius ir Girėnas pelnė viso pasaulio aviacijos žinovų didelę pagarbą. Bet, neatsiradus juos garsinančių organizacijų ar asmenų, Darius ir Girėnas nebuvo įtraukti į aviacijos žiniaraščius, enciklopedijas ir jų žygdarbis vainkavosi tikrai lietuvių tauta.

Po keletą metų trukusių pastangų, pagaliau, Algirdo Gustaičio pastangomis, Darius ir Girėnas buvo išstatyti pasaulyje garsiam Smithsonian Muziejuje, Washington, D.C., Aviacijos skyriuje. Anglų kalba: National Air and Space Museum, Smithsonian Institution, Washington, D.C. 20560. Jie išstatyti naujai įrūšioje galerijoje Golden Age of Flight (Aukso laikotarpio skridimai), apimant 1919-1939 metų svarbiausius aviacijos laimėjimus pasaulyje. Jie išstatyti skyrelyje Long-Distance Flights (Ilgų nuotolių skridimai), kur tėra penkių, garsiuju, skridimų nuotraukos su esminiais aprašymais. Tenai ryški S. Darius ir S. Girėno nuotrauka prie jų lėktuvo *Lituanica*, atsisveikinant ir jiems besišypsint. To skyreliaus apačioje—atžymėti svarbiausieji to laikotarpio skridimai apie pasaulį.

Iškilmingos Aukso laikotarpio skridimų galerijos atidarymas televizijai, radijui, spaudai įvyko 1984 m. balandžio mėn. 4 d. Tenai dalyvavo ir prie Dariui-Girėnui skirtą aprašymo, nuotraukos susitikimo, kaip nuotraukoje matome (iš kairės): Vladas Butėnas—žurnalistas, kelių knygų autorius, Amerikos Balso tarnautojas; Algirdas Gustaitis; Alfonsas Petrutis—Amerikos Balso, Lietuvių skyriaus, direktorius.

Algirdas Gustaitis prie jo išrūpintų duomenų apie Darių ir Girėną, Smithso-

nian Institute, Washington, D.C. Po aiškiai matoma Dariaus ir Girėno nuotrauka jų *Lituanicoje*, įrašas:

“ On July 15-17, 1933, Stepas Darius and Stasys Girėnas attempted to fly from New York to Lithuania in the Bellanca CH300 *Lituanica*. They crashed near Soldin. Germany, however, having flown 5410 kilometers (3984 miles) in 35 hours, 15 minutes.”

Nuotrauka daryta 1984 m. balandžio mėn. 4 d., atidarant Smithsonian Institute, Washington, D.C., naują galeriją,

Dovana mažiems

Atkelta iš 11 psl.

rinktines “Mažųjų dienos” gale.

Vytės Nemunėlio visos šios knygelės pavieniui ir jo poezija mažiesiems bendrai buvo jau recenzuota kvalifikuotų recenzentų ir pedagogų, įvertinta labai gerai; taigi, “Mažųjų dienos” yra grynas šios srities perlas (nedirbtinis!), brangus jaunimui ir stebintis suaugusius. O geriausiai Vytės Nemunėlio talentas ir jo, pasišventusio, darbas buvo įvertintas pačių jaunųjų skaitytojų. Virš pusės šimtmečio Vytė Nemunėlis džiugino jaunas širdes savo grakščiais, vaikui suprantamais ir aktualiais eilėraščiais. Skaitė vos pradeda skaityti, skaitė paaugę, deklamavo, dainavo, vaidino . . . Meniški ir gero skonio poezijos posmeliai džugins ir lavins mažuosius dabar, džiugino kitados šių mažųjų tėvus, net ir senelius . . .

Bernardas Brazdžionis yra kitados parašęs daugybę (nespausdinų) eilėraščių, net ištisų rankraštinų knygelių vaikams įvairiomis progomis. Pavyzdžiui, Vytės Nemunėlio dar nespausdintas grakščių eilėraščių rinkinėlis “Rasos karoliai,” padovanotas krikštodukrai Rasai Gimbutaitei (Dr. Jurgio ir prof. dr. Marijos Gimbutų jauniausiai dukrai). Tikriausiai, tokios jo kūrybos (išbarstytos po pasaulį) yra ir daugiau.

B. Brazdžionis dar sukuria skambių eilėraščių jauniesiems ir dabar, nors poetas jau seniai nebe Vytė Nemunėlis . . .

Rinktine “Mažųjų dienos,” iš tikro, yra darbas iš meilės literatūrai ir dovana—iš meilės jaunimui; kadangi Los Angeles Ateitininkai sendraugiai, kurių pirmininku jau keletą kartų yra inžin. Jonas Motiejūnas, labai nuoširdžiai ir planingai viską suorganizavo ir šią naudingą jaunimui knygą išleido.

Laimingas poetas Bernardas Brazdžionis. kad turi pavienių didelių jo asmenybės ir talento gerbėjų. Pavyzdžiui, Liet. Bendruomenės Vakarų apygarda (pirm. Rimtautas Dabšys) sudarė komitetą Bernardo Brazdžionio filmui pagaminti; aukojo visuomenė, bet radosi ir mecenatų, jų didžiausias—Antanas Adomėnas, kuris dėl techninio uždelsimo, kiek nusitęsusi filmo gaminimo darba jau baigia ištempti ir netrukus Poetą matysime jo gyvenimo ir kūrybos filme (garsiniame). Taip ir “Mažųjų dienos” gal nebūtų “išvydusios saulės,” jei ne ateitininkai—Jonas Motiejūnas, Jonas Valukonis, Dalilė Polikaitienė, Pranas Grušas ir kiti Poeto gerbėjai.

Gal čia verta paminėti ir Vaikų poezijos rinktinės “Mažųjų dienos” leidimo komiteto: Jonas Motiejūnas, pirm.; Aldona Audronienė, vice pirm.; Rita Bureikienė, sekr.; Pranas Grušas, išdin.; Julius Raulinaitis, jaunimo reikal. vedėjas. Iš tikro, šis komitetas yra Ateitininkų sendraugių sąjungos Los Angeles skyriaus valdyba.

Knygos paskleidimu tarp jaunųjų nuoširdžiai rūpinasi ir ateitininkė, Los Angeles šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos vedėja, mokyt. Dalilė Polikaitienė.

“Mažųjų dienos”—Vytės Nemunėlio, vaikų poezijos rinktinė, išleista Los Angeles Ateitininkų sendraugių, atspauta pranciškonų spaustuvės Brooklyn, N.Y. Meninė priežiūra—Pauliaus Jurkaus. Kaina—\$7.50. Iš toliau užsisakant, pridėdama bent vienas doleris—persiuntimui. Gaunama pas platintojus ir pas autorių. —A.R.

ST. CASIMIR 500TH JUBILEE COMMEMORATIVE MEDAL

Designed by P. Vaškys and cast by Franklin Mint

44 mm. actual size shown, in silver \$45, bronze \$10, packing and postage \$1 per medal. 25% discount on bronze medals only.

10 or more to one address

LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID

351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Tel. (212) 647-2434

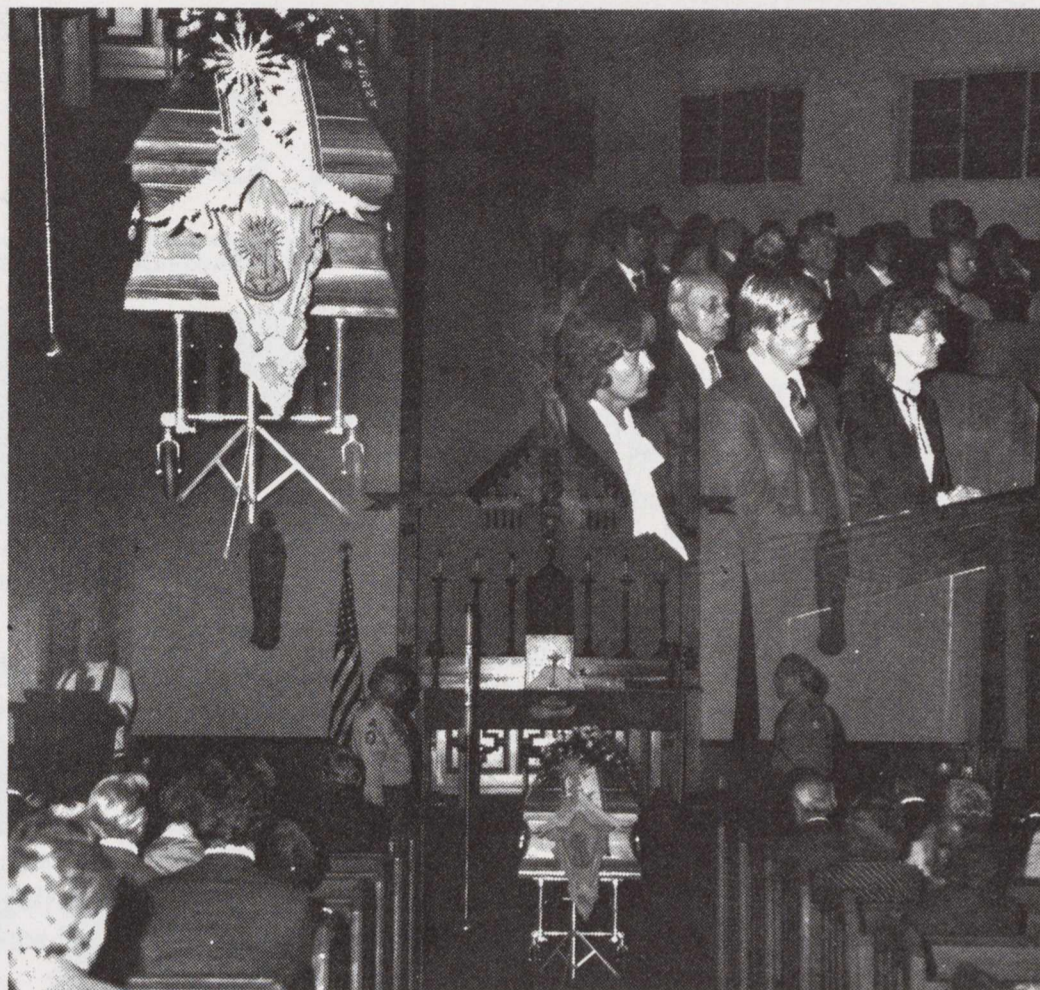

ARCH. JONAS MULOKAS

Liūdna

metinė

sukaktis

1983 m. Gegužės 31-moji atėmė iš mūsų didį liaudies meno mylėtoją, ugdytoją, talentingą kūrėją, kuris įkūnijo ir amžiams paliko paminklus kalbėti už save. Jis buvo vienas savo kartos pirmųjų prabilęs lietuviškos architektūros formų ieškotoju. Jo kūryboj prašneko lietuviška siela, kurios galia švies lietuvių tautos tolimom gentim.

Los Angeles and the Lithuanian community worldwide was saddened by the death of its most famous architect, Jonas Mulokas, on May 31, 1983.

PASKUTINIS SUDIE—Los Angeles šv. Kazimiero Liet. parapijos bažnyčioje klebonas prel. J. Kučingis sukalbėjo rožančių ir apibudino velionio gyvenimo siekius, Prie karsto garbės sargyboje organizacijų reprezentatai: Neo-lituanai, skautai, ir lietuvių visuomenė su šeima.

IN THESE PHOTOGRAPHS Jonas Mulokas receives a fond last farewell from his many friends and admirers during funeral ceremonies held at St. Casimir's Lithuanian church in Los Angeles.

ENGLISH SECTION

The Personality of Lithuanians

by Dr. Donald I. Templer

IS THERE a "Lithuanian personality?" Probably the diversity of personality within ethnic groups is more striking than the differences between ethnicities. However, it is my opinion that some psychologists go to the point of foolishness in denying the existence of any ethnic differences. Ethnic psychological differences do exist! For example, it is well established that different ethnic groups obtain different scores on IQ tests.

Unfortunately, I know of no actual research on personality or intellectual variables in Lithuanians. The reader should bear in mind that the impressions that I offer are based upon informal conversations I have had with numerous Lithuanians and others about the subject. Such impressions are not to be accorded the same degree of confidence as evidence gathered from a carefully controlled scientific investigation.

It appears that Lithuanians are methodical individuals. This is reflected in the occupations they choose. It has been brought to my attention not only by a number of conversations, but by an article in *Lithuanian Days*, that very many Lithuanians are engineers. Some of the best mathematicians in the world are Lithuanians. Many Lithuanians own businesses.

Lithuanians tend not to be ostentatious individuals who spend conspicuously. If they are financially successful, which is frequently the case, they are apt to acquire as much property as possible. Few Lithuanians belong to the "jet set." Vitas Gerulaitis is a notable exception! Even Lithuanian folk dancing is of a very intricate sort, with less of the dramatic foot stomping than the dancing of Eastern European neighboring countries. The traditional Lithuanian dress displays meticulous handwork with the patterns of methodical character. Even the Easter egg designs reflect great care, thought, and effort.

Lithuanians are law abiding citizens with well-disciplined children. They have low rates of crime and delinquency. If a Lithuanian does have a remarkable vice, it is apt to be excessive drinking. But with or without drinking, Lithuanians are hard working persons who invest much energy and time and emotional involvement in their families, their homes, and their jobs. The Lithuanian man is more apt to prove his masculinity through his physical strength, and through his capacity for work and food and

drink, than through the womanizing attributed to the Mediterranean male.

Lithuanians, like other Northern European people, are less emotionally expressive than Southern Europeans. Lithuanians are not noted for quick tempers. However, they do sometimes bear grudges for decades. They tend to be honest, and sometimes quite outspoken, people.

I once worked with a psychiatrist who was from Poland and obtained his medical education at the University of Vilnius. When I asked him how he would characterize Lithuanians he said "stubborn." He said that in Europe there is an expression "Stubborn as a Lithuanian." I asked a Ukrainian psychiatrist I worked with several years later about this and she stated, "Yes, but not necessarily stubborn in a negative sense. Lithuanians are very determined people. If a Lithuanian fails an exam, he will keep on taking it until he passes it."

LLITHUANIANS appear to be what psychologists would describe as "ethnocentric," that is, preferring to associate with others of their own ethnicity. Although psychologists sometimes seem to view ethnocentrism as undesirable, it is neither good nor bad, but a reflection of the way things are. People tend to associate with others who are like themselves. Artists associate with other artists, gays with other gays, factory workers with other factory workers.

To the extent that any ethnicity has a more distinctive lifestyle, or has greater history of persecutions from or conflict with other people, its members display a greater degree of ethnocentricity. Lithuanians and Lithuanian North Americans seem to have appreciable ethnocentricity. In a recent article on marriage in *Lithuanian Days*, it was pointed out that it is not unusual for a Lithuanian to remain single rather than marrying a non-Lithuanian. I was recently talking with a Lithuanian woman who told me that during a two-week visit with relatives in Chicago and Toronto she scarcely had contact with any non-Lithuanians. Many Lithuanians exclusively seek out other Lithuanians to be their friends, neighbors, doctors, merchants, and other professional contacts.

The ethnocentrism and some associated suspiciousness toward non-Lithuanians of Lithuanians is understandable in the context of the history of Lithuania. It has often had an

adverse relationship with two large military powers, Germany on the west and Russia on the east. With the exception of the period between the two World Wars, Lithuania has been occupied by Russia since 1795. Lithuanians struggled, suffered, and died to preserve the language and the culture. Such could be the cause and/or the result of the Lithuanian great determination and "stubbornness" discussed above. Even though Lithuania shares a common religion with Poland and there was a long confederation between these great nations, the relationship between the two ethnic groups has not always been harmonious, neither in Europe nor in North America. It was common for early Lithuanian immigrants to America to share a church with the Poles, only to later build their own church because of relentless bickering. Apparently, Lithuanians perceived Poles as attempting to subject them to little brother status in a similar fashion as some Canadians perceive the attitude of Americans.

For centuries the internal commerce of Lithuania was controlled by non-Lithuanians, especially Jews. The Latvians alone are ethnically akin to the Lithuanians, but since their religion is Lutheranism rather than Roman Catholicism, and their history and culture contain more Germanic, in contrast to our Slavic, influence, the relationship between these two Baltic people is not intimate. Thus, Lithuanians have for centuries accurately perceived themselves as isolated and as threatened, oppressed, abused, and taken advantage of by others.

The ethnocentrism of Lithuanians has the advantages of rootedness, belongingness, and the security in trusting others with similar beliefs, values, and attitudes. However, at times, ethnocentrism interferes with the benefits that accrue from the association with and understanding of other ethnic groups. We probably have more in common with these groups than we realize. Lithuanians in the 19th century and early decades of the 20th were subjected to inhumane working conditions for subsistence wages. This is an unfortunate history shared with Black and Mexican Americans. Like Jews, Lithuanians have been sent away by the hundreds of thousands in cattle cars in what has been termed genocide.

I personally, have noticed at Los Angeles Lithuanian gatherings that quite a few Lithuanians exhibit behavior often attributed to Jews—talking about the extraordinary educational achievements of their children. Perhaps there are other values, beliefs and attitudes that we share in common with other nationalities by virtue of political history, religion, or language similarities.

Reactions to Dr. Templer's Speculations About the Lithuanian Personality

Dr. Templer received his Ph.D. in clinical psychology from the University of Kentucky and postdoctoral training in Physiological psychology from Washington University. He has published well over 100 articles in professional journals. He is on the core faculty of the California School of Professional Psychology-Fresno. He is one-half Lithuanian. His maternal grandparents, Joseph and Elizabeth Litvinas, emigrated from near Kaunas in the early 1900s to the "Back of the Yards" district of Chicago that Upton Sinclair wrote about in his famous book, "The Jungle." Dr. Templer welcomes suggested topics for future articles, but the American Psychological Association does not approve of giving personal advice by correspondence.

DR. DONALD I. TEMPLER

● ● ● Introduction by Rūta Skirius

One day last year, in the bar of a Mexican restaurant in Fresno, California where I stopped over for a consulting project, Dr. Templer and I casually exchanged opinions about our Lithuanian relatives, the Lithuanian people, and the Lithuanian culture in general. We spoke from our limited involvement in the Lithuanian community activities, but we still shared a strong sense of ethnic identity. Recognizing that every Lithuanian-American's perception would be somewhat different on what the typical Lithuanian's personality profile constituted, Dr. Templer was still willing to assert some generalizations about the dominant "traits" of Lithuanians from his observations and interactions with them.

Being a professionally astute and personally interested half-Lithuanian psychologist, he agreed to construct a template in order to elicit opinions from other members of Lithuanian communities at large. From this aggregate or consensus of opinions, we could all then formulate hypotheses about "a" distinctive personality embodying particular traits that could be identified with a "Lithuanian."

Dr. Templer intended his "profile" to serve as a "rough draft" to expound upon and reformulate. We editors at LD decided to introduce Dr. Templer's exposition with the responses to his comments of several readers who represented different age brackets, political persuasions, involvement in Lithuanian community activities, professions, and other discernible variables. The first "batch" of responses, of course, were solicited from what we perceived to be a cross-section of Lithuanians in Los Angeles.

How to facilitate readers' comparisons was a conundrum at first, resolved by simply printing responses in whatever format they arrived. A short biography from each respondent

was requested, which is attached to their comments.

We invited additional opinions from Lithuanians anywhere in the United States and abroad to support or counter, to broaden, nullify, or solidify these hypotheses and image portrayed from our, perhaps, regional perspective.

The first comments are by Irene Luksis-Goddard. Irene was born in Lithuania to Lithuanian-American parents. Her father, Charles Luksis (Kazimieras Luksys) was a pioneer cinematographer, who filmed hundreds of newsreels and documentaries in Lithuania and the U.S. and sometimes lectured about the countries at the film showings. Her mother, Cecilia Paulikas Luksis, on some occasions gave concerts of Lithuanian songs.

Irene finished her secondary education in Lithuania, came to the United States in 1946, and graduated from UCLA in 1957 in chemistry. Until 1970, she worked essentially as a chemical scientist at Caltech (California Institute of Technology), then picking up computer skills and applying them to develop Caltech's Population Program's computerized information library. Since 1977, she has turned her attention to creative writing, several of her short stories appearing in L.D.

Irene's husband, Dr. Frank Goddard, Jr., retired from his administrative position over research and development at the Jet Propulsion Laboratory in Pasadena.

* * *

I find Dr. Templer's article very perceptive and "on target." It shows remarkable insight into the personality of Lithuanians.

The following are a few of my immediate thoughts regarding some of the points brought up by Dr. Templer:

There is, indeed, a great diversity of Per-

sonality within the Lithuanian ethnic group. There are also distinct subgroups: the taciturn, solid (and, according to some, stolid) **Žemaičiai**; the easy-going, perpetually singing and dancing **Dzūkai**, who are often poor but willing to share with others their last meager possessions; the **Suvalkiečiai**, who have a reputation of being critical of all non-**Suvalkiečiai**, etc.

The Lithuanian "stubbornness" is not of the derogatory variety that the half-Polish psychologist suggests, i.e. it is not "pig-headedness." Lithuanian stubbornness is actuated toward some objectives with determination or "stick-to-itiveness."

I would agree that most Lithuanians are "ethnocentric," especially those who are married to other Lithuanians. In my opinion an important cause of ethnocentrism is the emotional security it provides to the uprooted. When one is suddenly transplanted into unfamiliar surroundings, often not even able to speak the language, it is a relief and a blessing to find your "countryfolk," who, having lived in the new country longer, can help you in many ways. Later, the children who are born in the new land make their own friends and their degree of ethnocentricity depends to a very great degree on their parents.

In the U.S. many Lithuanian teenagers and young people in their twenties and thirties came from families where ethnicity was carefully cultivated by immigrant and first-generation parents and grandparents. The children were sent to Lithuanian-parochial schools, where they were available. The parents spoke Lithuanian at home, and often pushed their children into Saturday schools to learn more about Lithuania, its history, customs, folk arts, and language. Many of the parents and youth sang in Lithuanian choirs, belonged to Lithuanian folk dancing groups or other Lithuanian youth groups, such as scouts or **Ateitininkai**.

My personal opinion is that one's ethnic identity can be a great source of strength. It's good to know who you are and to feel good and proud about it. The relatively recent phenomenon of seeking out one's roots is an expression of this need.

The Lithuanian Anthem expresses it very well:

Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia!"

"May thy sons draw strength from the past!"

In addition to Dr. Templer's points, I would like to add the following:

1) In spite of the apparent gregariousness in joining ethnic group activities, Lithuanians remain highly individualistic.

I wonder whether it may be a character trait that goes back hundreds of years—to the pagan times in Lithuania, when the majority of people were free farmers and there was no centralized government. The family was the main unit, and the grandfather was the absolute authority. In times of war, families would collaborate to elect a representative leader for the duration of the war only.

This individualism may be the cause of much

internecine struggle among the Lithuanians in the U.S. There exists a rather large number of organizations that seem to be in perpetual disagreement with one another. Sometimes they are openly hostile, and long polemics and lists of accusations and rebuttals appear in Lithuanian language periodicals.

It seems that Lithuanians are not willing to be led. They question the decisions of the heads of their ethnic organizations and their own committees and constantly criticize them. Lithuanians can be so outspoken in their criticism of each other that it reaches the point of bluntness. They seem to value truth, as they see it, far above diplomacy.

2) It appears that Lithuanians tend to be more critical of fellow Lithuanians than they are of other ethnic groups. This tolerance was very ardent in the years of 1918-1939, when Lithuania was free and independent. The ethnic minorities—Jews, Germans, Russians, Poles, Kharaims and others—all had not only full and equal citizenship and all the rights that the ethnic Lithuanians had, but also had special privileges. If they wished, they were free to have their own schools, churches, banks, clubs, etc. There were no pogroms in free Lithuania, to my knowledge.

This tolerance probably goes back to the pagan times. Lithuanian Grand Duke Vytautas in 1388 issued a charter of privileges for the Jews and imported Kharaims to serve as his personal guard, to whom he granted special privileges.

3) I agree with Dr. Templer's opinion that Lithuanian men are inclined to display the **macho** image. The women, interestingly, are not, categorically speaking, the clinging-vine types that one would expect in a culture where the males aggressively assert their dominance. In fact, it has turned out to be just the opposite. The Lithuanian women have retained much of their ancestral strength, similar to that of the pioneer women of early America. This phenomenon is probably at least partly due to the fact that Lithuania has always been an agricultural society and the mores of Lithuania's version of white-collar lifestyle in the twenties and thirties was short-circuited from becoming pervasive by yet another war. Most of Lithuania's intelligentsia were *first-generation* town- and city-dwellers, whose parents and certainly grandparents were still farming their ancestral lands.

In the larger towns and in the capital city there was some influence by the foreign wives (mostly Polish or Russian) that some of the Lithuanian professionals who before the First World War had studied in Russia and Poland brought home with them. Also, there was a tendency at the turn of this century by some Lithuanian women to imitate the Polish-landed gentry and of Russian romantic writers. Even more influential was the lack of Lithuanian-language schools of higher education prior to 1918. Some parents had to send their daughters to Polish schools in Vilnius or nearby Riga. The result was that, along with the general education inculcated in them, they were also imbued with bourgeois values and manners.

Through it all, the Lithuanian women's

character survived—strong, proud, and independent—as became apparent during and after the Russian and German occupation, the War (WWII) and its aftermath: many families were torn apart, often leaving the women with a number of small children to care for.

Many heroic stories could be told about these strong women. Like their legendary ancestor **Gražina** who, when her husband fell in battle, donned his armor and led the troops to victory in defending their castle against foreign invaders, these abandoned women, too, managed to establish a new life for themselves and their children.

In the United States Lithuanian women have provided strength and solidity not only in their marriages, but also to the multitude of Lithuanian social and church organizations.

Since most of the Lithuanian families who came to the U.S. after WWII were considered "Displaced Persons" and had no financial resources, the women took a place along with the men to work at whatever jobs they could find in order to get their families back on their feet and to provide an education for their children.

I know personally of a number of cases where the women were widowed early in marriage. Although left with several small children, they did not go on welfare, but continued to work, sometimes at several jobs, in order to send all their children not only through college but through graduate and professional schools. There are many Lithuanian doctors, lawyers, and engineers today whose mother scrubbed floors and cleaned lavatories for his or her education.

The younger generation of Lithuanian women are now entering challenging fields. I find more and more Lithuanian women lawyers, doctors, scientists, engineers, city planners, management consultants, computer specialists, etc. Perhaps, one day the first Lithuanian astronaut will also be a woman.

A closer examination of several of Dr. Templer's points is undertaken by Vytenis Vilkas, who is a Certified Public Accountant with Deloitte, Haskins and Sells, joining them five years ago after graduating from California State University at Northridge in accounting. Vytenis is actively involved in many Lithuanian community organizations including the Lithuanian World Youth Association, in which he serves as treasurer; the Lithuanian sports club "Banga"; the Lithuanian Youth Ensemble "Spindulys"; and the Lithuanian Scouts Association.

* * *

Templer's basic premise that ethnic psychological differences exist appears to be a reasonable one, with which I would agree. However, I'm not sure I follow how differences in IQ test scores support his theory.

I, too, have noted that many Lithuanians choose to become engineers. I would add that this may be due to environmental/economic circumstances. Many Lithuanian immigrants to the U.S. after WWII were either educated

already or academically-oriented, holding the view that a college degree ensured a road to success in the U.S. Engineering was a profession in high demand in the 50's and 60's and thus a logical choice for study. However, more currently, of my Lithuanian friends and acquaintances who graduated and began careers within the last seven years, more have gotten into business fields such as accounting or marketing instead of engineering.

Templer needs to define what he means by the "Jet Set" more clearly. V. Gerulaitis is a famous figure, but there are many young Lithuanians who may win this distinction in other fields, although they may not be well known outside their circle of friends.

From my experience, I would agree that Lithuanians are generally law-abiding citizens and well-disciplined (they appreciate their freedom). I would also agree that drinking is a common vice and that Lithuanian men are not perceived as big womanizers.

I don't understand what Templer means when he asserts that feuding Lithuanians bear grudges for decades? Is he referring to historically political grudges from the many wars Lithuania was involved in? or is he speaking about individuals bearing grudges against other individuals for decades.

I agree that Lithuanians (active within their communities) are generally very ethnocentric. Looking at my own behavior, I am aware that I have spent probably 95% of my social time within the Lithuanian subculture. My close friends are exclusively Lithuanians. I have taken numerous holiday trips where my contacts were solely other Lithuanians.

I agree that Lithuanians are determined—to be successful (a very high percentage of Lithuanians have college degrees and are financially secure) and to preserve their language and culture. We must keep in mind that the majority of active Lithuanians in the U.S. are either immigrants or first-generation Americans such as myself.

Although in the past Lithuanians may not have associated extensively with other ethnic groups with whom we share similar backgrounds or experiences, more recently I've seen significant counter trends. For example, the Lithuanian scouts joining an ethnic International Scout organization; Lithuanian folk dance groups participating in and inviting other ethnic groups to Lithuanian-organized festivals; engaging in political activism with other groups for common causes, and forming joint organizations such as BAFL (Baltic American Freedom League).

CRIMES UNDER A SHADOW

"All previous crimes of the Russian Empire had been committed under the cover of a discreet shadow. The deportation of half a million Lithuanians, the murder of hundreds of thousands of Poles, the liquidation of the Crimean Tatars remain in the memory, but no photographic documentation exists . . ."

(From *The Unbearable Lightness of Being*, a new novel by Milan Kundera, N.Y., Harper and Row, 1984)

New Soviet Man Must Broad Jump Backwards

by LARS-ERIK NELSON

WASHINGTON—It must have dawned on the leaders of the Soviet Union sometime over last weekend how many people hate them.

Just running down a list of the groups that planned to make life miserable for the Soviet team at the Los Angeles Olympic Games gives you a thumbnail directory to the survivors and victims of 45 years of Soviet repression: The Lithuanian Information Center, The Polish-American Congress, the Czechoslovak Freedom Federation, Estonians of Los Angeles, the Hungarian Freedom-Fighters Federation, Junta Patriotica Cubana, the Afghanistan Freedom Organization—and about 160 others.

When the Russians announced Tuesday that they would boycott the summer Olympics they described these anti-communist organizations as “extreme organizations and cliques of all sorts, aiming to create intolerable conditions for the stay of the Soviet delegation and performance of Soviet athletes.”

An umbrella organization called Ban the Soviets Coalition had planned to raise \$50,000 to pay for billboards in Russian and German, urging communist athletes to defect. Safe houses were to be set up to hide defectors from Soviet authorities. An airplane was going to tow a sky-sign over the 135 miles of game sites, listing a 24-hour telephone number.

These activities are all legal exercises of freedom of speech, and the U.S. government has repeatedly rejected Soviet demands that they be suppressed. The Russians therefore accused the Reagan administration of conniving with the protesters and announced that Soviet athletes would not take part in the games.

For which the Russians will pay a price. The fundamental and bizarre goal of the Soviet system has been to create something called “the new Soviet man.” This being would differ from the rest of us in being totally devoid of prejudice, untainted by any hint of greed or individual ambition, well-fed, well-educated, and good-looking.

Hitler disgraced the notion of the Master Race, so the Russians never used that phrase—but that’s really what they have been thinking about. Soviet man, raised under communism, would be physically, mentally, and morally superior to the rest of the world. At the same time, he would be an obedient, selfless, and happy member of the collective.

The prime international showcase for the New Soviet Man has been the Olympic Games. When the Russians first competed, in 1952 in Helsinki, they won two gold medals. Galina Zybina won the women’s shot put, and Nina Romashchikova won the women’s discus. The New Soviet Man was eclipsed, and possibly outweighed, by the New Soviet Woman.

Since then, the Russians have made remarkable progress. The athletes they send abroad these days are indeed well-fed and good-looking. Some, like long-jumper Igor Ter-

Suvalkų trikampio lietuviai atsiuntė dovaną “Tėviškės Žiburiams” Kanadoje už jų paramą kovojant dėl lietuviškų pamaldų Seinų bažnyčioje. Iš kairės: Vyt. Pečiulis ir Teresė Samulevičienė, laikanti audinį, kuris buvo įteiktas “T.Ž.” redakcijai. Nuotr. S. Dabkaus

The Lithuanian residents of the Suvalkija Triangle present a thank you to *Tėviškės Žiburiai*, a Canadian weekly, for its efforts in bringing the Lithuanian language to Masses held in Seinų church. The Suvalkija Triangle is located on the Polish-Lithuanian border and has a long-standing Lithuanian tradition.

Ovanesyan, have been charming ambassadors of good will in addition to being world-class athletes. Others have proven what can be done through nutrition, self-discipline, and vigorous training.

Until 1972, sprinting was more or less an American monopoly. That year, the Soviet Union’s Valery Borzov won both the 100-meter and 200-meter dashes. Nobody in Russia owns a yacht, yet the Russians now have yachting teams at the Olympics. Nobody in Russia has a backyard swimming pool, yet the amazing Vladimir Salnikov has beaten America’s best athletes at the middle-class sport of swimming. I lived two years in the Soviet Union and never once saw any sign of a basketball game. In 1972, Russia beat the U.S. in basketball.

Tragically, inside the superior New Soviet Man still lurks the Old Russian Inferiority Complex. The New Soviet Man who can high jump over 7 feet and swim 1500 meters in under 15 minutes is terrified of a free labor movement in Poland, of a free press in Czechoslovakia, of free trade with the outside world, of ragtag Afghan rebels, of Radio Free Europe, of thought-provoking Jewish dissidents.

That’s why the Russians pulled out of the Olympics. When you get beyond the broad-jump pit and the swimming pool, the New Soviet Man really can’t compete unless he’s riding inside a tank. That’s why so many people hate him.

(Nelson wrote this article for the New York Daily News. Reprinted in CATHOLIC REGISTER, May 11, 1984.)

Comments from readers are welcome. Let us hear from you regarding your likes and dislikes of the English Section.

Pope Sends Message of “Solidarity” to Lithuanian Catholics

On March 2, Pope John Paul II sent a Latin-language telegram to the Lithuanian Archbishop Liudas Povilonis, expressing “spiritual communion and solidarity” of the Church of Rome with the Lithuanian Catholics. The text of the telegram follows:

“Learning with joy that the Lithuanian Episcopate will begin tomorrow, Saturday (March 3), the commemorative celebrations of the 500th anniversary of the death of St. Casimir with a solemn concelebration of the Holy Mass at Vilnius next to the remains of the Glorious Patron of Lithuania, I cordially renew the expression of spiritual communion and of solidarity of the Church of Rome and of the entire Church with your Catholic community.

“The same profound feelings will be expressed Sunday (March 4) in the Holy Mass which I will concelebrate in the Vatican Basilica with representatives of the Episcopate of Europe, and with whom all those present will feel united in a particular way with the Lithuanian faithful, to whom will go my thoughts and my words.

“As a token of abundant heavenly grace to those who will take part tomorrow in the expected ceremony in Vilnius and to those in Lithuania who will want to associate themselves with it spiritually, I send from the heart via the office of the venerable brothers in the Episcopate who are concelebrating there, a special apostolic benediction.”

Pope Addresses Lithuanian Pilgrims in Vatican

Pope John Paul II welcomed more than 1000 Lithuanian pilgrims on March 3 in a special audience at the Vatican and urged them to pray for Lithuanians in their homeland. The pilgrims came to Rome from various countries of the free world for commemoration of the 500th anniversary of the death of St. Casimir, Patron Saint of Lithuania. No pilgrims or prelates were allowed to visit Rome from Lithuania. Following are excerpts from the Pope's speech to the Lithuanian visitors:

“. . . Dear Lithuanian sons and daughters, as we celebrate the Five-Hundredth Anniversary of St. Casimir's death, I make this special appeal to you: remain one in solidarity with the Church in your land of origin. Your brothers and sisters still living there eagerly look to you in their sorrows and joys, in the daily difficulties of life. They appreciate your support. They count on your prayers. Be firm in preaching the gift of the Christian faith which you have received, remembering how your ancestors preserved and defended it even to the shedding of their blood. And come to the aid of those living in Lithuania by making fervent petitions to God and commending them to the cause of St. Casimir. Above all, lift them up in prayer to our Lord and Redeemer, the source of all courage and hope.

“I also urge you to preserve with care the many religious and cultural traditions which you have inherited. The very soul of Lithuania is reflected in your culture, and that culture has served greatly, in the course of history, to pass on the values of the Gospel from one generation to the next. Remain faithful to your

religious and cultural heritage. Be rightly proud of it. Make it the foundation of the education of your youth, as you seek to make them loyal sons and daughters of the Church. And I ask you to join me in praying for an increase in religious vocations. May the Lord call many of your young people to a life of joyful service in the priesthood or religious life.

“This Fifth Centenary of the death of St. Casimir happily occurs during the Holy Year of Redemption, a time of grace for all in the Church, an event which calls us to conversion and spiritual renewal. May you be inspired by Saint Casimir to receive in abundance the special graces of the Jubilee. May his example motivate you to an ever greater pursuit of holiness and an ever deeper love of Christ our Redeemer.”

(From ELTA, March, 1984)

Lithuanian Committee's Message to Pope On St. Casimir's Anniversary

On the occasion of the 500th anniversary of the death of Lithuania's Patron, **St. Casimir**, the chairman of the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania, Dr. K. Bobelis, sent the following letter on March 4 to His Holiness, Pope John Paul II:

“As we in the free world commemorate the 500th anniversary of the death of Lithuania's Patron, St. Casimir, the people of enslaved Lithuania are looking back on 44 years of ferocious oppression and genocide. The Soviets continually persecute the Christian believers and are attempting to destroy the Lithuanian Catholic Church, which continues to operate in the catacomb fashion. The merciless persecution of Bishop Steponavičius, Fathers Svarinskas and Tamkevičius, Sadūnaitė, Dr. Statkevičius, Terleckas, Petkus and many

others, continue despite the Human Rights Declaration and the Helsinki Accords.

“The spirit of St. Casimir is very much alive in Lithuania today, as it was during her independence, when March 4th was a national holiday with many religious commemorations. St. Casimir's purity of mind and deep religious faith is revered by the persecuted Lithuanians. He continues to inspire all Lithuanians with religious and national fervor.

“Therefore, this year's commemoration of St. Casimir at the Vatican and your Holiness's participation in these ceremonies will give greater hope to the oppressed people behind the Iron Curtain. It will also reinforce the determination of the Lithuanians in the free world to continue their struggle to free their brothers and sisters.

“The Supreme Committee for the Liberation of Lithuania expresses its deep appreciation and respect to Your Holiness for Your support of the persecuted Lithuanians who seek freedom and independence. We appeal to Your Holiness to continue to speak on our behalf at the various international meetings and negotiations. We are confident that with St. Casimir's prayers and protection, and with Your Holiness's help and blessings, Lithuania and the other enslaved nations will be free once again.”

(From ELTA, March, 1984←)

. . . The Confession

(Continued from Page 19)

ground and slept. I even failed to notice the moon.

“So you see? They suffered not at all, nor will they ever, I am sure. They lived happily and died in bliss. But I? I suffered all my life and will suffer more. As for my mother, she suffered, and will suffer when I am long gone. People will point with fingers and say, *Matai ja?* You see her? It is her son who killed the two innocent young people for no reason but murderous lust. He was a wild beast, a fiend, a cold-blooded murderer! And true! It is all true. But God knows, she is suffering innocently. She has suffered since my birth. She was happy when she bore the pains of pregnancy, but it was a short-lived happiness. Her heart bleeds within her. She must be kneeling in tears and questioning God why he has punished her so severely, *Jėzus Marija!* Why did I not think of her before committing a beastly murder?

“As for me? All I can say is *Pater! In manus tuas commendo spiritum meum.* Father! In Thy hands I commend my soul.’ Our Lord said that when in his agony. True, I am not worthy that He should enter under my roof, but I have faith in Him. Say but the word and my soul shall be healed. He died for our sins. Through His death I shall find peace, and execution will hasten me to that happiness which was denied me during my life. I am sure that the Most Merciful Virgin makes no difference discriminating against the ugly in body, and I am confident that I shall be received into Her arms in equality with all.

“I have heard that one minute of intense suffering forgives a lifetime of sins. Shall not a lifetime of suffering forgive one sin?”

(From ONA—A Collection of Short Stories, 1971)

Ann Jillian's brother, Benito Nauseda, of Woodland Hills, California, displays his ethnic origins on his license plate.

Benito Nausėdos, Juratės (Ann Jillian) brolio automobilio leidimo lentelė.

GARBĖS

PRENUMERATOS

Irena, A. Aižiniai, Chicago, IL
Rasa Andrews, Vacaville, CA
P. Aras, Santa Monica, CA
V. F. Backus, San Gabriel, CA
Ed. Balceris, Sta. Monica, CA
Inž. Peter Beltran,
L. Baltrėnas, Los Angeles, CA
V. Barkus, Omaha, Nebraska
V. Beleckas, Sunny Hills, FL
John W. Bernotavicz
Rev. A. Bertašius, El Paso, TX
E. Bobelis, W. Hartford, CT
Dr. K. C. Bobelis, St. Petersburg, FL
Juozas Briedis, West Bloomfield, MI
R. A. Bužėnas, Los Angeles, CA
Inž. V. Čekanauskas, garbės konsulas,
Los Angeles, CA
R. Cibas, Sydney, Australia
Rev. V. M. Cukuris, Providence, RI
John Čiurlionis, PA
A. Daukantas, Santa Monica, CA
Vysk. A. Deksnys, Vokietija
Dr. A. M. Devenis, Long Beach, CA
Inž. Algis, Didžiulis, Bogota,
Colombia
A. Dičius, Santa Monica, CA
Vincas Dovydaitis, San Clemente, CA
Rev. A. Dranginis, Baltimore, MD
P. Duda, Chicago, IL
J. Dženkaitis, Glendale, CA
East Cambridge Branch Library, MA
A. Galdikas, Brentwood, CA
P. Gauronskas, Santa Monica, CA
Inž. Br. Galinis, Norwell, MA
J. Girevičius, Ont., Canada
P. Gruodis, Chicago, IL
Paul Gylys, Olympia, WA
Jakomas, J., Australija
Inž. Algis Jonynas, Pacific
Palisades, CA
E. ir L. Jarašūnai, Santa
Monica, CA
A. Jakštas, Australija
R. Janowska, Norristown, PA
E. Jonušas, Omaha, Nebraska
Dr. J. Jurgilas, Rancho Sta Fe, CA
Dr. Šarūnas Karuža, Los Angeles, CA
Kazys Karuža, Los Angeles, CA
Dr. J. S. Kriaučiūnas, Putnam, CT
Jonas Kutra, Sta. Monica, CA
Mrs. Isab. Kirk, San Leandro, CA
Dr. Alf. Kontvis, CA
Msgr. J. Kučingis, Los Angeles, CA
S. ir J. Kvečas, Santa Monica, CA
C. A. Laucius, Chicago, IL
L. Lengnikas, Hamilton, Canada
J. Levickas, Palos Park, IL
G.T. Levinskas, Creke Casur, MD
M. Lietuvnikas, Orlando, FL
K. Majauskas, Chicago, IL
Dr. V. McCleris, Livonia, MI
F. Masaitis, La Mirada, CA
B. Maskeliūnas, Toronto, Canada
Inž. Vacl. Mažeika, Park Ridge, IL
Inž. A. ir L. Mažeikos, Marina
del Rey, CA
A. Mažulis, Santa Monica, CA
A. Merkelis, Great Neck, NY
Ign. Medziukas, Los Angeles, CA
A. Mikalajūnas, Sta Monica, CA
Dr. V. Mileris, Livonia, PA
A. Milius, Santa Monica, CA
A. Musteikis, Fallon, NE
M.L. Namikai, M.D., Glendora, CA
A. Naudžiūnas, Boston, MA

Dr. V. Skirgaila, Rancho Palos
Verdes, CA
Frank ir Nancy Speecher, Los Angeles,
CA
Dr. Paul Švarcas, Mascoutah, IL
Rev. E. Statkus, Grand Rapids, MI
Dr. D. Surantas, Rockford, IL
J. Švedas, Cicero, IL
Inž. J. Talandis
V. Tamošiūnas, Detroit, MI
B. Tiskus, Collinsville, IL
K. Trečiokas, NJ
J. Truškauskas, Los Angeles, CA
Rev. I. Urbonas, Gary, IN
V. Urbonas, St. Petersburg
Beach, FL
A. Uždavynys, Canton, MI
Dr. O. Vaitas, MI
Inž. V. Vidugiris, Palos Verdes, CA
Kun. Th. Palis, Pittsburg, CA
Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA
Vladas ir Alfonsa Pažiūra, Agoura, CA
F. Petrauskas, Syracuse, NY
J. Petrikonis M.D., Woodbine, IA
J. Petronis, Los Angeles, CA
E. Pikelis, Chicago, IL
P. Pranis, Vista, CA
Rev. K. Pugevičius, Brooklyn, NY
R. V. Prasčiūnas, Westhilss, CA
Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, NY
Inž. Juoz. Rasy, Cambridge, MA
Rev. Dr. P. Ragažinskas, Central, NM
G. W. Radvenis, Los Angeles
Kun. V. Radvina, Clover Valley, CA
Rev. A. L. Rubšys, Manhattan, NY
A. Rugys, Lantana, FL
V. Raulinaitis, M.D., Santa
Monica, CA
K. R. Razauskas, Dearborn Heights, MI
J. V. Roland, San Francisco, CA
Kun. Paul Sabulis, Waterbury, CT
O. C. Šadeika, Farmington Hills, MI
J. B. Sabal, Cleveland, OH
M. Šarauskas, Winnipeg, Canada
Wm. R. Savage, Reno, NV
M. R. Shalins, Woodhaven, NY
A. Sinkys, Santa Monica, CA
E. ir J. Sinkiai, Santa Monica, CA
Dr. J. Skirgaudas, La Jolla, CA
V. Urbaitis, Mayfield Heights, OH
A. Vakselis, Richmond Hills, NY
Dr. J. K. Valiūnas, New Rochelle, NY
Juozas Vitėnas, Washington, D.C.

★

AUKOS

Aukos po \$120—
J. Mulokienė
Aukos po \$30—
Čiurlionis, J., PA
Labai ačiū už parėmimą L.D.
žurnalo.
A. Skirius, leidėjas

Bruno Markaičio “Pilnatis”

Atkelta iš 9 psl.
(90046). Skoningas viršelis, įrašai ir
techniškas paruošimas Pauliaus
Jasiukonio. Antroje viršelio pusėje
Bruno Markaičio ir Bernardo
Brazdžionio nuotraukos. Nurodyta,
kad ši kūrinių užsakė Ona ir Jonas
Motiejūnai, jo tėvo Jono ir sesers
Albinos atminimui.

Bruno Markaičio siuita
“Pilnatis”, įkvėptoji Bernardo
Brazdžionio libretu (šeši eilėraščiai)
yra romantinis veikalas, lygiomis
dalimis angažuotas instrumentinei
muzikai ir vokalui. Atlikėjai solistai
neturi dominanto reikšmės. Siužetas
pakluso ryšiui su literatūra, todėl
libreto gairės apčiuopiamos
melodikoje ir veikalo plane.

“Pilnatis,” tenka tarti, yra puikus
intelektualinės kamerinės muzikos
veikalas, nesunkiai atliekamas kelių
vokalistų ir kelių instrumentų.

Nejučiomis ateina mintin Bruno
Markaičio ir Ferenzo Liszto
kūrybinis panašumas. Abu vir-
tuoziniai pianistai, abu palinkę į
romantiką, abu dvasiškiai. Su šia
plokštelėje įrašyta siuita ar Bruno

Markaitis pilnu veidu atsisuka į nau-
jas kūrybines galimybes? Į modernų
folklorą, į romantiką? Vis dėlto dar
anksti klausti ar kompozitorius
ketina artėti prie istorijai nuopeln-
ingos, niekad nekapituljavusios
modernios romantikos citadelės,
vad. Weimaro mokyklos, ar
tebestovi avangardinės Ugnies
Paukščio plėjados gretose?

L.A.V. knygyne, 4364 Sunset Blvd.,
Los Angeles, CA 90029, galite
nusipirkti naujausias knygas, liet.
plokšteles, liet. audinių ir drožinių.

ON A VYTAUTO BELIAJAUS novelių rinkinys

Novelės vaizduoja Lietuvos kaimo gyvenimą I-jo pasaulinio karo metu.
Novelių knyga buvo labai šiltai sutikta lietuvių ir amerikų kritikų.

Knyga parašyta angliškai, kainuoja 5 dol. Užsisakyti pas:

V. F. Beliajus, P.O. Box 1226, Denver, CO 80201

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA TRAVEL
kviečia keliauti kartu

11 DIENŲ LIETUVOJE!!!

Liepos 24

Rugsejo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Rugpjūčio 9

Spalio 2

Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS ➤

Liepos 10

Rugsėjo 10

Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

LIETUVIŲ DIENOS
Žurnalo ir knygų
PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N.Y. — "Darbininko" adm-ja
So Boston, Mass. — S. Minkus
Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis
"Gifts International," "Parama"
"Marginiai"
Cleveland, Ohio — J. Zilionis
Detroit, Mich. — St. Anthony's Parish
Library
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas
Putnam, Conn. — Immaculate Conception
Convent
Rochester, N.Y. — A. Sabalis
Waterbury, Conn. — "Spauda"
Woodhaven, N.Y. — "Romuva"

AUSTRALIJOJE

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius
Melbourne-St. Kilda — F. Sodaitis
Glen Osmond, S. A.
Mirren, S.A. — J. Rupinskas

KANADOJE

London, Ont. — A. Puteris
Toronto, Ont. — V. Aušrotas, A. Kuolas,
St. Prakapas
Montreal, Que. — P. Rudinskas (Parish
Library)

AMERIKOS BALSAS
(VOICE OF AMERICA)

Rytinė laida 6 val. 15 min. ryto Lietuvos
laiku (10:15 vakaro Vašingtone) 31, 38, 42 ir
49 metrų bangomis.
Pirmoji vakarinė laida 18 val. vakaro Lietuvos
laiku (10 val ryto Vašingtone) 20, 25 ir 31
metrų bangomis.
Antroji vakarinė laida 20 val. vakaro Lietuvos
laiku (12 val. vidurdienį Vašingtone) 14, 15,
20 ir 25 metrų bangomis.
Šie laikai vasaros metu. Žiemos metu tiek
Lietuvoje, tiek Vašingtone reikia laikrodį at-
sukti vieną valandą.

VOICE OF AMERICA
Lithuanian Service
Washington, D.C. 20547

KNYGOS UŽ PUSĖS KAINOS

"Lietuvių Dienų" išleistų knygų
kainos sumažintos per pusę. Štai keletas
jų;

Igno šėniaus Vyskupas ir Velnias;
gen. S. Raštikio atsiminimai—II tomas;
St. Būdavo "Varpai skamba"; "Dažytas
Vualis"; D. Čibo "Žaizaras";
Bindokienės "Keturkojis ugniagesys";
"Mįslės"; "Patarlės ir priežodžiai,"
Jono Purkūno; ir daugelis kitų, kurios
nėra dar išparduotos.

LIETUVIŲ DIENOS
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90027
Telefonas: (213) 664-2919

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

LOS ANGELES, CALIF.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES
Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 12:30-1:00 p.p.
Kleiva Rūta Vidžiūnienė, pirmininkė

Programų Koordinatorius
HENRIKAS BAJALIS
207 N. Windsor Blvd.
Los Angeles, CA 90004
Tel.: (213) 467-6467

BALTIMORE, MD.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima sekmadienio popietėmis 3:15-4:00
WBMD—740 Kilocycles
Šios programos vedėjai:
Albert J. Juškus—4515 Wilmslow Rd.
Baltimore, MD 21210 Tel. 366-4515
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.
Baltimore, MD 21227 Tel.: 242-1779

BOSTON, MASS.

Lietuvių Radijo Valanda
LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais
9:10-10:00 ryto iš WCAV-FM 98
12:10-1:00 val. 1460 AM iš WBET
Petras Viščinis, vedėjas
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: (617) 586-7209

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA
Seniausia liet. radijo programa Naujoje
Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.
vedama Stepono ir Valentino Minkų
girdima sekmadieniais 8:00 iki 8:45 ryto
Boston, Mass.—WLYN—1360 bangos AM
programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika,
dainos ir Magdūtės pasaka.
Taipgi pas mus gaunamas "L.D." žurnalas,
ir didelis pasirinkimas lietuviškų knygų,
plokštelių ir lietuviškų suvenirų.
502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127
Telefonas: 268-0489

CHICAGO, ILL.

Sophie Barcus Radijo Šeima
7 Programos savaitėje
šeštadieniais ir sekmadieniais nuo
8:30 val ryto iki 9:30 val. ryto
Visos programos iš WOPA 1490 kc AM
Programos vedėja Aldona Daukus-Barcus
Transliuojama iš nuosavos studijos
WOPA, 1490 AM banga
7159 S. Maplewood, Chicago, IL 60629
Tel.: 778-5374

LIETUVOS AIDAI

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val vakaro
Visos laidos iš tos pačios stoties
WCEV 1450 AM banga
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
2646 W. 71st St., Chicago, IL 60629
Phone: 778-5374

ST. PETERSBURG, FLA.

"Lietuvos Aidų programa"
kas šeštadienį 12:30 p.p.
11110 AM banga, WTIS stotis
veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Rašyti: 2646 W. 71 St., Chicago, IL 60629
Telefonas (312) 778-5374
Atstovas St. Petersburg—K. Kleiva
Tel.: 360-1479

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
TĖVYNĖS GARSAI
Isteigta 1949
Girdima sekmadieniais 8-9 val. ryto
WZZP, FM 106.5 m
Vedėjas—Juozas Stempuzis
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telefonas: (216) 382-9268

DETROIT, MICH.

Lietuviškas Balsas—Lithuanian Voice
WCAR—1090 BANGA LIVONIA
Sekmadieniais 8:30 iki 9:00 val. ryto
Visais programos reikalais kreiptis:
KAZYS GOGELIS
13436 Garfield, Detroit, MI 48239
Telef.: 535-6683

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDA
1011 W, Huron, Pontiac, MI 48054
WPON—1460 AM
Pirmadienį nuo 3-4 p.p., trečiadienį nuo
12-1 p.p., penktadienį nuo 6-7 val. vak.
Programos ved. Algis Zapareckas
Bendradarbiai: Ant. Zaporackas, Algis
Lapšys, Edv. Skiotys, Violeta Abariūtė
4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, MI 48072
Tel.: 549-1982

HARTFORD, CONN.

"TĖVYNĖS GARSAI"
Connecticut vist. liet. kultūrinė valandėlė
WRYM—840 AM
Kiekvieną sekm. 4:30-5:30 val. p.p.
Programos vedėjas A. Dragūnevičius
Pranešėjai:
Zita Dapkienė, Alfonsas Dzikas ir
Longinas Kapeckas
273 Victoria Rd., Hartford, CT 06114
Telefonas: CH 9-4502

NEW YORK - NEW JERSEY

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ radijo valanda"
girdima kas penkt. iš WEVD stoties
New Yorke, nuo 10-11 v.v. 97.9 FM banga
Taip pat klausykite "Music of Lithuania"
programos kas sekm. nuo 2:05 iki 3:00
val. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties
89.5 FM — banga
Direktorius — Dr. Jokubas J. Stukas
234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060
Tel.: (201) 753-5636

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį nuo 9 iki
10 v. ryto iš WHBI stoties 105.9 FM banga
ROMAS KEZYS
917-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364
Telefonas: (212) 229-9134

PITTSBURGH, PA.

The First Lithuanian Radio Program in
Pittsburgh, Pennsylvania
Pittsburgh, PA — WPIT—730 kc.
sekmadieniais 12:30-1:00 p.m.
PROGRAMOS VEDĖJAI:
Povilas ir Gertrude Dargiai
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill Rd., Pittsburgh, PA 15243

HOT SPRINGS, ARK.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"LEISKIT Į TĖVYNĘ"
Lithuanian Broadcasting SPA

Girdima sekmadieniais 7:00-7:30 val. ryte iš
KXOW radijo stoties, 1420 AM banga.

vedėja ir pranešėja
Salomėja Šmaižienė

204 Hilltop Dr., Hot Springs, Ark. 71913
Telefonas (501) 321-9641

ROCHESTER, NEW YORK

DAINOS AIDAS

Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto
stotis WZZI-FM 91.5 mc

IŠLAIKO LIETUVIŲ RADIO KLUBAS

Klubo valdyba: Al Gečas, pirm., R. Kiršteinis,
vicepirm., J. Krokytė, sekr., Rūta Ilgūnaitė,
ižd., L. Laukaitienė, narė
320 Durnan St., Rochester, N.Y. 14621

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Bendruomenės radijo valanda
"LIETUVOS PRISIMINIMAI"

Sekmadieniais nuo 8:00 iki 8:45 v. ryto
WWCO — 1240 AM

Vedėjas: ANTANAS PALIULIS

33 Chipman St., Waterbury, CT 06708
tel.: (203) 756-1874

MONTREAL, CANADA

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. 30 min.
CFMB stotis — Banga 1410

Programos vedėjas L. Stankevičius

1053 Cr. Albanel, Duverney, P.Q., Canada
Telefonas: 669-8834

TORONTO. ONT., CANADA

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Sekmadieniais 1:30 iki 2:00 val. po pietų
Visos programos transliuojamos iš
Toronto stoties CHIN, banga 100.7 FM
Programos vedėja:
Violeta Simanavičiūtė-Laurinavičienė
51 Patricia Dr., Toronto, Ont. M4C 5K2, Can.
Telefonas:(416) 690-3416

ROMA, ITALIJA

ROMOS RADIJAS

Transliuojamas kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku
41.15 ir 50.34 metrų bangomis

Vedėjas; Dr. J. Gallius
Circonvallazione NOMENTANA 162

VATIKANAS, ITALIJA

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje
Sekmad, rytais 10:30-11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vak. 20:15-20:30 Lietuvos laiku
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų

Vedėjas: Kun. V. Kaziūnas

Adresas: Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO

YTĖ NEMUNĖLIS

MAŽŪJŲ
DIENOS

VAIKŲ POEZIJOS
RINKTINĖ

NAUJOS KNYGOS VAIKAMS VIRŠELIS
COVER OF NEW BOOK FOR CHILDREN